

Управління культури і туризму Черкаської
облдержадміністрації

Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка

Серія “Черкащини славетні імена”

Струни творчості Сергія Носаня

Біобібліографічний покажчик

Черкаси – 2009

91.9 : 83.3 (УКР)6
Н84

Струни творчості Сергія Носаня
[Текст] : біобібліогр. покажч.
/ уклад. Т. Савчук. – Черкаси :
ОУНБ, 2009. – 68 с.

Автор тексту

В.І. Захарченко,
письменник, лауреат
Національної премії України
імені Тараса Шевченка

Укладач

Т.В. Савчук

Редактор

Г.С. Круглякова

Відповідальний за випуск

К.С. Бугаєнко

Комп'ютерний набір

Г.П. Степаненко

Від укладача

Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка продовжує розпочату в 2004 році серію видань “Черкащини славетні імена”. Біобібліографічний покажчик “Струни творчості Сергія Носаня” присвячений 70-річчю від дня народження та 45-річчю творчої діяльності заслуженого діяча мистецтв України, талановитого черкаського письменника, журналіста, лауреата літературної премії “Берег надії” імені Василя Симоненка (1994) та літературно-мистецької премії імені Михайла Старицького (2001).

Відкриває видання ґрунтовний нарис відомого письменника, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Василя Захарченка “Перед судом вічності”, який висвітлює творчу біографію Сергія Носаня. Далі подається бібліографічна частина, що складається з двох розділів: “Література про Сергія Носаня” та “Твори Сергія Носаня”.

Перший розділ містить літературу про життя і діяльність письменника. Матеріали подаються за хронологією публікацій, а в межах року – за алфавітом авторів або назв творів.

Другий розділ складають твори С. Носаня, які, для зручності, виділені за жанрами. У підрозділах матеріал згруповано у хронологічному порядку. У межах року на початку подаються окремі видання, потім публікації в періодичних виданнях та збірниках.

Безпосередньо після опису творів вміщено рецензії на твори С. Носаня.

Завершує видання “Іменний покажчик”, “Покажчик переглянутих періодичних видань”, “Зміст”.

Джерелами розшуку для посібника були державні літописи газетних і журнальних статей, фонд Черкаської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка. До покажчика включено літературу, що виходила протягом 1972 – червня 2009 рр. Документи, позначені астериском *, відсутні у фондах бібліотеки.

Видання розраховано на широке коло користувачів – літературознавців, викладачів, студентів гуманітарних вищих навчальних закладів, працівників бібліотечних та інформаційних служб, усіх, хто цікавиться українською літературою.

Перед судом вічності

Кілька років тому вже добре відомий в Україні прозаїк Сергій Носань несподівано стрімко увійшов у вітчизняну драматургію, внісши в неї потужну трагедійну ноту своєю поетичною драмою-містерією “Остання мить”, постановку якої здійснив Черкаський музично-драматичний театр імені Т.Г. Шевченка. Відтоді п'єса стала набутком театру, не випадає із його щорічного репертуару, користується незмінним успіхом у глядача.

Сергій Лукич Носань — наш земляк. Він народився 1 липня 1939 року на лівобережній Черкащині, в селі Дубинка Чорнобаївського району в працьовитій хліборобській родині. 1967 року закінчив Черкаський педагогічний інститут. Працював матросом, учителем, журналістом, викладачем інституту. Наш земляк і в своїй творчості закорінений у черкаську тематику, але це не означає, що він якийсь регіональний письменник. Талановите слово його чують в усій Україні, твори його перекладалися німецькою, киргизькою, російською мовами. Тож не випадково вже першу повість С. Носаня “Стежка в зеленому житті” помітив метр української прози, великий Олесь Гончар і тепло привітав у пресі молодого автора.

Надзвичайно високо оцінив видатний майстер і наступну — екологічну повість Сергія Носаня “Ой, Дніпро, Дніпро!..”, де автор на ґрунті багатющого документального матеріалу зболено розповідає, вдаючись до метафоричних узагальнень, про сотні тисяч гектарів безцінних земель, потоплених гнилими водами Кременчуцького та інших так званих “рукотворних морів” Дніпровського каскаду, про тисячі знищених тими ж “морями” древніх сіл, серед яких і рідна авторові Дубинка, що стала прототипом зображеного в повісті хутора, про ту страшну матеріальну, а ще страшнішу — непоправну моральну — шкоду, злочинно завдану Україні і її народові в часи безглузвих компартійних дороговказів.

У листі до С. Носаня від 12 травня 1992 року Олесь Терентійович пише: “Дорогий Сергію Лукичу! Аж оце прочитав Ваш “Дніпро...”. Сильна і дуже своєчасна річ. Але що це за тираж?”

Цей твір має бути для всієї України! Доповніть його, сформууйте в повноцінну книгу. Не губіть так рано (чи і взагалі залиште живим) “Божого чоловіка”. Образ цей має пройти через увесь твір, як художня антитеза до “Чорного Птаха”. Це сучасна боротьба Добра зі Злом, це Ваше художнє відкриття, не пошкодуйте зусиль, і творові не буде ціни. Вітаю Вас! Олесь Гончар”.

Широкий розголос мав роман С. Носаня “Голгофа любові” про самовіддану дружину декабриста Василя Давидова Олександрову Давидову, яка, маючи вже шестеро маленьких дітей, з нашої Кам'янки помандрувала за чоловіком в Сибір на каторгу і прожила там, підтримуючи його до самої смерті, 25 довгих тяжких років.

С. Носань — автор також повістей “Чисті плеса”, “Пір'іна з крила Жар-Птиці” (про народного майстра з Кам'янки Макара Муху), збірок повістей “Час глибокої осені”, “Високі, високі гори”, “Вогонь, що спалює дотла”, “Вдова”, роману “Метеори”, п'єс про Т. Шевченка “Та не однаково мені...”, про Софію Потоцьку, чийм ім'ям названо парк “Софіївку” в Умані — перлину паркової архітектури світового значення “Моя любове, моя Мадонно”, трагікомедій “Монолог” та “Ювілей”.

Слово письменника адресоване й до сердець наймолодших читачів. Його твори “Сонячний ранок”, “Чисті плеса” та “Остання двійка” включені до антології дитячих оповідань українських письменників та до “Читанок” для 1-го і 2-го класів.

У своїй першій драмі Сергій Носань звернувся до високої трагічної постаті лицаря української поезії Василя Симоненка, гордості нашої новітньої вітчизняної літератури, одного з найпомітніших шістдесятників, який став своєрідним знаменом нашого другого відродження, задушеного комуно-імперією так само, як і перше в 20-і роки нинішнього століття.

Дія п'єси “Остання мить” гранично сконденсована в часі. Поет показаний в останню мить перед вічністю, коли перед ним проходить все його коротке, як спалах, 28-річне життя, взяте не в побутовому плані, а в чисто духовному. Ось чому в п'єсі не треба дошукуватися скрупульозної побутової подібності її героя до свого прототипу. Образ Поета ідентифікується із Симоненковою

поезією. Це духовний портрет Василя Симоненка. Звідси й Пое-тові передсмертні видіння, в яких йому являються герої власних творів — Мати, вона ж і Вітчизна, його Дід, Дядько-“злодій”, Дурило, баба Онися, Любов Поета. Крізь призму своїх героїв і оглядає поет життєвий шлях. І хоч Муза (світле начало, уособлення Життя Поета) і Смерть ведуть боротьбу за Поета в цю останню мить, насправді свій вибір між життям і смертю він зробив значно раніше, коли зважився сказати людям страшну правду. Отож, зустрівшись з Дідом у потойбічному світі й чує від нього Поет:

*Сказати правду закортіло?
А не сказав би — не боліло б,
І там би, на землі, спокійно жив...
За правду — не прощають, брате...*

Як відомо, В. Симоненка було жорстоко, по-бандитськи по-бито в советській міліції — це була помста за його правдиве, патріотичне, бунтівливе слово про Україну, про її колоніальне становище в Союзі. Після того побиття поет тяжко захворів і невдовзі згас. У п’єсі це передано через вражаючу сцену, з якої починається перша картина “Побиття Поета”. Сцена трагічна. Вона є своєрідним прологом, у якому сконденсовано все життя Поета: тут і слава, і квіти, і ненависть яничарів, і жорстока розв’язка — смертельне побиття Поета-патріота. Страшні, моторошні слова Смерті примушують нас ще й ще раз задуматися: як ми живемо, що ми за народ такий самоїдський:

*— Іще одному,
свої своєму —
вкоротили путь.*

Навіть Смерть не хоче приймати таку жертву, навіть для Смерті — це протиприродне, що коїлося нами в тій найжорстокішій із будь-коли відомих в історії імперій — в комуністичному СРСР. Схаменімося ж хоч зараз, коли вже вирвалися з колоніального ярма, яке так боляче відчував на собі Поет, єднаймося в народ, у націю в незалежній Україні. Так для мене звучить ця сцена, розімкнута в наше сьогодні, що повне янича-

рів, манкуртів, готових задушити, затоптати з комуністичною люттю перші паростки нашої державності.

Отож, вибір Поет зробив фактично не в останню мить, а значно раніше, всім своїм життям, саме цей безкомпромісний вибір і привів його до передчасної останньої миті. У п'єсі це Поетове рішення змальовано за сценічними законами в заключній сцені “Вибір”. Смерть на прохання Життя (Музи Поета) дає Поетові останній шанс — вибрати одну з двох чаш, яку йому треба випити. Одна дарувала життя не духовне, а фізичне, і мала бути куплена забуттям усіх тривог уярмленої України, її народу. Друга, наповнена цими тривогами гірка чаша, приводила до неминучої фізичної смерті. Поет вибрав ту, другу, з людськими болями й тривогами, з болем, тривогою Батьківщини й випиває її до дна. І з'являється маленький Син Поета і слухає його заповіт, який ось уже четверте десятиріччя є й нашим заповітом:

*Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.*

Власне про вибір, фатальний вибір, ідеться і в другій п'єсі С. Носаня “Судна ніч”. І тут гостра, як невигойна рана, трагічність. Якщо в першій п'єсі — це біла лірична трагіка, то друга — характеризується героїчною трагікою. І знову перед нами висока постать з нашої історії — Богдан Хмельницький. Він також поданий у свою власне останню мить, в останнє його літо 1657 року. Автор абсолютно по-новому, нетрадиційно поглянув на видатного гетьмана України. Дія йде двома планами — в те останнє гетьманове літо і частково через спогади-видіння Хмельницького в сценах, де ведуть діалог старий Богдан із молодим Богданом, де з'являються, мов докір гетьманові, мовчазні постаті в білому з кривавими плямами, оточують його, і він чує голос “згори, наче з небес”:

*За що пролито стільки крові?
За що козацтва тисячі лягло ?
За що вони погублені у битвах.
За що?!*

Постаті в білому — то полегли побратими-козаки гетьмана. І Хмельницький звертається до них за порадою:

*...підкажіть, порадьте...
Де взяти сили,
Яким шляхом іти, яким,
Щоб Україну зберегти?!
Скажіть?!
Я на спокуті перед вами,
На вістрі совісті стою...*

Та мовчать постаті в білому. Як докір. Багато помилок народив Хмельницький. Здбив усю Україну в 1648 році спочатку як звичайний повстанець, ватажок-месник, у талановитих битвах з ворогом загартувався, виріс до усвідомлення своєї святої історичної місії, визрів як мудрий державний муж, державобудівник, дипломат, стратег: “Я вже прикутий до ідеї нації. Приречений створить державу!”

На жаль, усвідомлення цього прийшло до гетьмана по тому, як після тріумфальної битви під Пилявою, коли відкривався шлях на Варшаву і Краків, коли можна було підкорити Польщу і диктувати їй свою волю, він крикнув “Згода!”, тобто зупинив переможний наступ своїх полків і повернувся до Києва. Після пишної зустрічі в Києві з духовенством і з національною елітою, він відчув себе рятівником України, новітнім Мойсеєм, який може вивести її з-під іноземної влади, відчув себе вождем народу, державцем. Але момент, може, зоряний час України, було вже упущено. Історія не чекає, вона мчить невпинно, залишаючи нерішучих осторонь, на узбіччі.

Та найбільшою помилкою Хмельницького було те, що він необачно вибрав собі союзника-покровителя — Московію, уклавши в 1654 році з нею договір у Переяславі, уже з першої хвилини пішовши на непростиму поступку — присягнув односторонньо сам із старшиною, і змусив силою присягати полки московському цареві на вірність, тобто юридично поставивши всю Україну в холопську залежність од Москви, од царя, а ще допустив у міста України московських воєвод із військовими залогами.

Саме в цьому й корінь трагедії цієї великої людини, корінь понад 300-літньої трагедії України. Московія з перших же кроків почала віроломно ламати умови Переяславської угоди, намагаю-

чись знищити автономію України, бо із самого початку розглядала Україну як частину своєї території, яка впала Московії, мов манна небесна, сама, добровільно полізла в царський зашморг.

Московія зрадила Україну тим, що за спиною України почала змовлятися з Польщею про розподіл України по Дніпру, чим абсолютно перекреслила всі завоювання, одержані в кровопролитних битвах визвольної війни 1648-1653 років. У Вільно на цю таємну нараду Москви з Польщею українську делегацію навіть не допустили, мотивуючи тим, що Україна — частина Московії.

Це повна зрада!..

Ми продані в подвійне рабство!

Щастя вже відвернулося від смертельно хворого гетьмана. Війна, розпочата спільними силами України, Семигори і Швеції проти Польщі, не вдалася. Пропали надії на, з таким трудом вибудований останніми роками Хмельницьким, тріумфірат проти Польщі всупереч Москві, який би міг вирятувати Україну від Москви і від Варшави.

“Держава конче нам потрібна!” — говорить гетьман своєму сподвижникові Лаврінові Капусті:

Ми ще ледь-ледь — напівдержава...

Сирі, як недопечений пиріг!

У автономії, в протектораті

маєм тліти...

Земля немов би наша і не наша...

Пізнє прозріння. Сил у гетьмана вже не вистачило вибитися із жорстокої московської неволі. На три з половиною століття Україна запала в морок, зникла з історичного виднокола, нищилась, катувалась у ненависній Російській, а потім радянсько-російській імперії. Це була трагедія, яку навіть важко досягнути зараз українському народові, адже він втратив свою еліту, своїх поводитирів і мислителів. Ось чому так болить нам швидше на емоційному, почуттєвому, ніж раціональному сприйнятті той героїчний і трагічний період в історії нашої Батьківщини, який ми зємо Хмельниччиною.

І все ж фінал п'єси оптимістичний. У ньому Хмельницький звертається безпосередньо до нас, постає перед нами як мудрий

вождь українського народу, державотворець. Він упевнено говорить:

*Не буде зайда і чужинець
Ганьбити землі моєї душу,
Топтати Матері Святої вроду...*

І вже далі текст звучить як заповіт нам великого Хмельницького доробити те, що розпочав він у середині XVII століття:

*Об'єднайтесь!..
Не оберніть свій Дім
в полинну зону...
І в Україні спорудіть —
Державу правди і закону!*

Такому Хмельницькому, якого подав нам у п'єсі С. Носань, віриш, співпереживаєш разом з ним за спільну нашу справу — за долю України, за побудову незалежної Української держави. І прощаєш йому навіть фатальні помилки, адже він перший через стільки бездержавних століть після Київської Русі поклав початок затяжній боротьбі за соборність і державність України. І всі ці довгі століття в Україні пам'ятали, що була, була-таки українська держава в середині XVII століття, і знали того ворога, який у нас відібрав її. Це нас наснажувало в боротьбі, це в нас постійно жило, не затухаючи, і при першій же нагоді спалахувало, вело нас на нові й нові барикади. Цей вогонь негасимий спалахнув з новою силою наприкінці другого тисячоліття й привів нас до остаточної перемоги. Ми сьогодні маємо на віки незалежну, соборну Українську державу, вимріяну великим Богданом.

З великим успіхом прем'єрні вистави “Судної ночі” відбулися в Запорізькому українському музично-драматичному театрі. Ця героїчна драма занесена до золотого фонду діючого репертуару запорізьких майстрів сцени. Неповторне режисерське вирішення, несподіване художнє оформлення, оригінальна музика, написана спеціально до цієї вистави, хвилююча гра акторів — зробили виставу справжнім явищем у культурно-мистецькому житті регіону і України.

Драма “Мазепа” менш залюднена, ніж “Судна ніч”, але, як і попередня, вражає своїм оригінальним художнім вирішенням.

Дещо зміщуючи часові площини і місця окремих подій, автор зводить віч-на-віч двох найголовніших дійових осіб і в розвитку напруженого діалогу між ними дає психологічно глибокі, правдиві, пластично зображені характери-портрети російського царя Петра Першого — підступного і непередбачуваного диктатора-деспота, нещадного поневолювача України (Малоросії) і руйнівника Запорозької Січі та великого гетьмана Лівобережної України Івана Мазепи — людини надзвичайно високої культури й інтелігентності, трагічної і загадкової, чиє справжнє обличчя, роль і значення в історії України довгі десятиріччя були спотворені, грубо фальсифікувалися і замовчувались. Більше того, Мазепа виставлявся як підлий зрадник і ворог рідного народу.

Сергій Носань прибирає цю важку, страхітливую полуду з постаті великого сина і патріота України... Мазепа змушений був хитрувати і принижуватись перед царем і його приближеними, догоджати і навіть вдаватися до лицедійства, до гри, приховуючи до часу в суворій таємниці свої справжні наміри і найголовнішу мету свого життя — підняти в Україні повстання козацтва і народу, вивільнити “Матір-Вітчизну” з-під колоніального гніту московщини, дати їй волю і збудувати міцну незалежну державу.

Але замірам Івана Мазепи, як і задумам Богдана Хмельницького — не судилося здійснитись, хоч заради успіху своєї справи гетьман пішов на чітко вмотивований союз з королем Карлом XII, заручившись підтримкою шведів. І якби не горячковість Карла, якби він послухався мудрих стратегічних порад Мазепи, діяв більш обдумано і зважено — історія України і доля народу могли б скластися зовсім інакше.

Проте, не будемо вдаватися до аналізу причин нищівної поразки об'єднаних і водночас розпорошених козацько-шведських сил у Полтавській битві, про це йдеться у драмі.

Автор виводить на сцену справжнього, художньо досконалого і правдиво зображеного Мазепу.

Надто трагічний, болісний фінал драми.

Підданий анафемі і проклятий, безславний втікач Мазепа доживає свої останні дні опальним вигнанцем у Бендерах — тодішній фортеці Османської імперії під покровительством султана.

Власна ганьба і трагедія, ганьба і трагедія України, потопленої в крові звірячими розправами Петра, нестерпним болем лягають на душу колишнього гетьмана і він швидко згасає.

У передсмертній розмові з Карлом, Мазепа гірко зауважує:

*Нам завше — ЄДНОСТІ не вистачало,
Свідомості належної серед народу
І розуміння ситуацій!..*

У драмі проникливо зображено останню — справжню і велику — любов старого гетьмана до юної Мотрі Кочубеївни, де Мазепа постає при всій повноті своєї глибокої духовності, виказує в розмові і листах свою чутливо-тонку і шляхетну душу.

Твір завершується словами Генерального військового писаря гетьмана, вірного мазепинця і автора першої української конституції Пилипа Орлика, сказаними над гробом небіжчика: “Цей славетний і високошановний вождь, якого великий вік залишався без нащадків, який володів безмежними багатствами, — все офірував задля свободи батьківщини... Він віддав навіть своє життя, щоби його батьківщина могла знищити московське ярмо... могла стати вільною і незалежною державою”.

Серед тонко продуманої композиційної архітектури книги “Судна ніч”, серед її масштабних художньо-драматургічних полотен, здавалося б, дещо окремо вирізняється поетичний етюд-феєрія “Моя Любове, моя Мадонно”, присвячений жінці, чиїм ім'ям названо дивовижної краси перлину паркової архітектури в місті Умані — “Софіївка”. Це реальне, зримо-матеріальне втілення — найтонших, найніжніших і найвищих злетів людської душі і серця у піднебесся незглибимої таїни Всевишньої любові, яка здатна творити диво і якою керувався, будуючи славнозвісний в усій Європі парк, граф Станіслав Потоцький в дарунок своїй незрівнянній красуні — дружині Софії...

Але окремість цього твору в книзі чисто умовна, бо він є органічною часткою складової цілісності архітектурного ансамблю композиції, де гармонійно поєднано стилі й події різних історичних епох.

Ще одну — велику, як на мою думку, цінність має книга Сергія Носаня “Судна ніч”. У ній вперше зібрано і художньо

осмислено одним письменником яскравого таланту найвідоміші — золоті сторінки — величної і трагічної історії України, які зароджувались і розгорталися на древній козацькій землі Черкащини. І якщо драма “Мазепа” географічно не пов'язана з нашим краєм, зате духом своїм вона є невіддільним продовженням державотворчої звитяги гетьмана Богдана Хмельницького вже в іншій історичній постаті нашого національного подвижника гетьмана Лівобережної України Івана Мазепи.

Вищеназвані драми, створені на конкретній, історично-документальній основі при високому рівні художніх узагальнень, відкривають читачеві і глядачеві вельми насичене і напружене духовно-творче і політичне земне життя таких різних і неповторних, але єдиних у своїх прагненнях — великих людей... Життя, в його злетах, падіннях і прозріннях, в його подвижницькій боротьбі за національну ідею. Автор піднесено і повнокровно малює складні, суперечливі характери і вчинки, сконцентровано окреслює ці яскраві особистості нашої національної культури й історії в їх динамічному розвитку і становленні.

Драматичний етюд-феєрію “Моя Любове, моя Мадонно” було вперше сценічно реалізовано творчими силами акторів Черкаського обласного драмтеатру за участю інших творчих колективів області безпосередньо в знаменитім “Софіївському парку” в день його 200-річного ювілею на центральній мальовничій галявині. Вистава на природі перетворилася в неповторне театралізоване дійство, що вразило численних гостей і учасників свята.

Останній же твір книги — драма “Вигнанці” — є ніби завершальним акордом симфонії. Вона, як центральна баня над Собором, увінчує цілісність архітектурно-композиційної вибудови книги. І в цьому заслуга автора, який вдумливо відібрав, упорядкував для публікації у такій послідовності твори зі свого чималого драматургічного доробку.

Як зазначає автор у підзаголовку до п'єси — це “сучасна поетична драма-діалог Добра і Зла поза Часом і Простором на тлі мозаїки життя”.

Добро в п'єсі уособлене в образі Творця (Бога), а Зло — в образі Диявола. Дія в драмі відбувається водночас на двох рівнях:

узагальнено високому — це одвічний поєдинок Добра і Зла (Творця і його антипода Диявола) і нижчому, земному. Другий рівень є власне тлом для діалогу Творця і Диявола. Цікаве це тло земного в п'єсі. Якщо в першій її дії спершу тлом служать виття диких тварин і втеча вигнаних з Раю першолюдей Адама і Єви, а згодом — теж дещо позбавлена конкретного часу сцена з рухом людей, убраних у одяг різних віків, які не йдуть, а, за словами Диявола, “блукають, як череда худоби, що кинута напризволяще”, і в цьому трагізм минулих віків, то в другій дії картина ще страхітливіша, ще трагічніша, в якій угадується наш сьогоdnішній день у всій його жахливій, так би мовити, неприхованій “красі”. У цій сцені чоловіки, жінки, діти безцільно блукають, сидять, кохаються, випивають, грають у карти, наркомани колються. Сидять жебраки, просять милостиню. Цією картиною падіння людства навіть сам Диявол не тільки пишається, а й вжахується й бридиться. Далі, здається, людству вже падати нікуди. Воно самознищується в своєму безумстві.

Диявол каже: “Мене від них нудить... Ходімо швидше далі”. Проходять Творець і Диявол повз молодих наркоманів і Диявол говорить такі речі, що в нас, майбутніх глядачів вистави за п'єсою С. Носаня, мороз піде поза шкірою:

... схожі на дідів...

Майбутнє нації!

Відсотків сімдесят такої молоді...

Загляньмо наперед, хоча б на 10-20літ?

(Іронічно)

Цікавим буде людство...

Переважатиме інтелігент-дебіл,

Який у кайфі зачинатиме — «еліту»

Наступних поколінь.

І таких знижень із діалогічної висоти Творця і Диявола, такої жахливої конкретики сьогоdnішнього нашого життя багато в п'єсі. Це і закохані Юнак і Дівчина, і Бізнесмен, який одночасно молиться і Богу, і Дияволу. І Блудний син, і коханці — шофер і жінка його начальника. І Жінка-Мати й Художник та інші. Саме цією конкретикою п'єса злободенна, дуже потрібна для нас, вона

говоритиме зі сцени нам страшні, дзеркальні для нас речі, покаже нам наш реальний, часто дуже потворний, нищий портрет, наш осквернений багном образ Божий, проти чого застерігав нас ще пророк Шевченко: “Образ Божий багном не скверніте”.

Та звернімося у “верхній поверх” дії, до одвічного діалогу Добра і Зла, де йде протистояння Світла і Темряви. У цьому діалозі Диявол виступає начебто дійовішим, ніж Творець. Диявол похваляється, що, на відміну від Творця, який перебуває десь в емпіреях, він, Диявол, у реальності, в конкретності щоденній, в підсвідомості людській сидить у кожному “у тьмі інстинктів розпорошений”, роз’їдає душу людську спокусами, а тому перемога буде за ним. Диявол навіть заявляє, що він є Сила Тьми, рівновелика Божій Силі Світла. Начебто це й відповідає закону рівноваги Всесвіту — наявності позитивного і негативного полюсів. Але ось що відповідає Творець Дияволу, розвінчуючи його диявольську формулу:

Ти сила, яка несе руїну й горе.

Повсюдно сіє — виродження й смерть,

А я — несу Любов, даю Життя...

А ти — створив бодай травину?

У цих словах ключ до розв’язки всього, до майбутнього людства. Саме сила творення переважає силу тьми, руйнації. У творенні, і тільки в творенні — наше спасіння. Як тут за аналогією не згадати наше щодення, хоча б вибори другого Президента України. Його підтримав і вибрав переважно електорат, заряджений від’ємною, руйнівною енергією, схильний до знищення нашої незалежної Української держави. Та перший же крок нового Президента був усупереч навіть його настроям — до електорату, який голосував проти нього. Крок, хоч і вимушений, але законічний, за що Президента звинуватили у зраді свого електорату з південних областей. Але ж Президент не міг спертися на руйнівні сили, бо прийшов він творити державу, а не руйнувати її.

Творець у п’єсі С. Носаня каже, що він не втручається в буття людства, він тільки спостерігає з вірою у Силу Світла, закладену при творенні людини в її душу. Адже людину Бог створив

за образом і подібністю Своєю, тобто запрограмував на Світло, Добро, Любов. І це Боже, світле начало в нас, людях, має перемогти, побороти Силу Тьми.

І тут цікаве тло життєве. Сцена, де в суцільній темряві з'являється Жінка зі свічечкою в руках. Це дуже місткий символ. Диявол регоче. Хіба кволий вогник цієї свічечки здатен подолати таку густу, непроглядну темряву? А Творець вірить, що подолає, бо як цей вогник, “по крапельці Енергія Добра зростає і перетворює на океан непереможну силу Світла”. І ця зі свічкою Жінка-Берегиня, “яка вмирає й воскресає в кожному, кому не байдуже, яким буде завтра світ земний”, що кілька разів з'являється протягом дії п'єси, заявляє про себе на повну силу при спасінні надії людства, при народженні нового Месії від Марії. Тут ідеться не про прихід знову Сина Божого, а про “Агнца Віри Божої, який з Енергії Любові і добра народжений”. Отже, новий Месія – земний, людський. Ним людство рятує себе, усім тим світлим, що було закладено в програму людини Богом.

Але боротьба Світла й Тьми триває й з народженням нового Месії, і Диявол торжествує, що “люди в гріхах і вже – ніколи не підведуться з бруду, щоб створити собі Новий Едем”. Він підступно приготував нову пастку людям:

*На Гору сходите, на Гору,
А Гору — перевернуто...
Вершиною — униз!*

То що ж чекає нас? Людство? Невже ми не дійдемо до Нового Едему? Не створимо його в своїх душах? Надію посилає нам Творець, який каже:

*Творець нічого не дає задарма,
Вже досить того,
Що дав їм душу, нам'ять, розум,
Аби не спали, не ждали манни — з неба,
А вічно йшли, боролися, горіли...
І все-таки, кінець кінцем, дійшли
до Істини.
Перемогли — самих себе...*

Автор запрошує нас: ідімо вперед, перемагаймо себе, очистьмо від скверни образ Божий у собі, так щасливо даний нам Богом при сотворінні світу. Такими можемо ми вступити в Новий Едем, тобто в своє спасіння від Тьми, провалля, самознищення. Та ще закликає нас автор і до пильності, щоб нас іще не ошукали політики-пройдисвіти й не повели черговий раз на нові 70 років на гору, перевернуту вершиною вниз. Будьмо пильні й мудрі, бо нам же Творець дав для цього “душу, пам’ять і розум”.

Підсумовуючи прочитане, узагальнюючи враження від чотирьох поетичних драм, без перебільшення можна сказати одне — це нове, філософськи-глибоке, художньо-містке і виразне слово в українській національній драматургії останніх років.

Сергій Носань поставив перед собою важке завдання, але блискуче впорався з ним, яскраво засвітивши ще одну грань свого неповторного таланту.

*Василь Захарченко,
лауреат Національної премії України
імені Тараса Шевченка,
м. Черкаси*

БІЛЬШОГО ЩАСТЯ НЕМАЄ, ЯК БУТИ З НАРОДОМ

Кредо Сергія Носаня

Все – в ньому... у Всесвіті Слова: наша душа, наші думи, наше життя... наш біль і тривоги, жалі і скорботи, грім і тиша, любов і гнів, сяєво сонця і зоряні ночі, терпіння і ненависть, гріхи і падіння, каяття і спокути, надії і мрії, віра і розпач, – все в неосяжності Слова, в неосяжності Бога.

Все, що відбувається в житті, – відбувається в Слові...

* * *

Творчість – це завжди Таїна. Це один на один зі словом і почуттям. І особливе місце в цій Таїні відведене твоєму найближчому оточенню, духовній атмосфері того мікросвіту, в якому ти працюєш.

* * *

Черкащина – земля мого дитинства, моєї юності і зрілості, земля моїх батьків, дідів і прадідів, чиї долі беруть свої початки від чистого і древнього джерела звитяжних козацьких вольностей.

...Я пишаюся ними і горжуся рідним народом, до якого, як і вони, маю високу честь належати. І в міру своєї праці і здібностей прагну внести до спільної скарбниці набутих цінностей все найкраще, що дароване мені від Бога зробити доброго і світлого у цьому світі.

* * *

Завдяки їй – рідній родинній землі, своїм краям і народу я став письменником. Я казково багата і щаслива людина, бо в мене є моя Україна, її народ і мій глибинний козацький родовід у ньому, є безмірна і світла любов до цієї святої землі, біль і тривога за неї, і все це виповнює моє серце і думи, визначає мою дорогу, діла і вчинки.

* * *

Споконвіку невтомно й невпинно крутилося, крутиться й крутитиметься на вісі вічності колесо історії буття людського,

намотуючи на барабани прядиво часу, що перетворюється в матерію як вільної, так і занесеної в хроніки пам'яті, густо покритої мереживом дрібних і великих подій, людських доль, мереживом катастроф, трагедій, падінь, вироджень, зникнень і народжень цілих цивілізацій, не кажучи вже про зміни епох і соціальних устроїв, і тільки дух людський і душа, пройняті світлом Любові, Добра і Благородства, залишаються в тім мереживі яскравим і нетлінним сяєвом.

* * *

Ми доти залишаємось живими і духовно повноцінними людьми, допоки жива наша пам'ять... Допоки болять у душах трагедії і біди далекого і близького минулого, болять муки і горе, що випали на долю попередникам, болять, як застереження, як поклик до здорового глузду жити в любові і єдності, в гармонії з природою і з Богом – Творцем Всевишнім у душі.

* * *

Кожна людина — це пір'їна, яку зносить вітер життя.

Одна — барвисто ясніє і в сірій імлі, а друга — ледь помітна і в сонячній світлі.

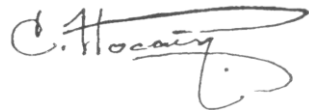
Незмінну цікавість в усі віки викликало... вміння розгледіти, як пір'їна з якого птаха?

* * *

МЕМЕНТО МОРИ!..

Думай про смерть. Думай перед вічною красою, незбагненістю і загадковістю холодного Всесвіту. А, може, і не холодно-го... Може, то ми, випадкові, блукаючі в тій чи іншій його миті блискітки, нездатні, неспроможні поки що відчутти і збагнути його космічного проміння, його особливої мови... Ми... Собікорисливі, підступні, потоплі в болотах сует...

МЕМЕНТО МОРИ!..



“... мудра й зірка душа!”

Слово про Сергія Носаня

Немає особливої потреби представляти шанувальникам творчості Сергія Носаня його слово. Воно завжди було, є і, переконаний, буде витончено-ліричним, психологічно-проникливим, образно-містким і пластичним.

Чудова поетична мова, прозорий стиль, яскрава й оригінальна художня палітра бачення людських характерів і земного життя взагалі з притаманним авторові філософським заглибленням і осмисленням. А яке мальовниче і свіже зображення природи! Ніби побіжний штрих, але за ним постає ціла картина – одухотворена, жива.

І все це відкриває читачеві світ неповторної естетичної насолоди, будить роздуми і просвітлює душу.

*Микола Жулинський,
академік, директор Інституту
літератури НАН України,
лауреат Національної премії
імені Тараса Шевченка.*

...Отож слід на землі – чистий і чесний – вже вкарбовано.

Та не такий він, Сергій Носань, щоб зупинитися на зробленому й пожинати, як то кажуть, лаври. Він і сьогодні в постійній роботі серця й душі. А працювати він любить, може і – вміє!

Анатолій Костецький

Чи міг подумати хто в літературній студії Черкаського педінституту, що витончений лірик і філософ-поет Сергій Носань за якийсь десяток літ здобуде широку славу як масштабний прозаїк? І хто сподівався, що знову з таким же інтервалом він уславиться у якості неабиякого драматурга? Ще десять літ – і Сергій Носань відомий гуморист! І жодного жанру не полишає, працює плідно і

невтомно, самобутньо. Шістдесятник, який віддав літературі щонайменше сорок років, Сергій Носань був завжди сучасним, теми його творів були не тільки актуальними, а й тривалими.

Петро Линовицький

Дорогий Сергію Лукичу!

Одержав від Вас книжку й журнал “Ранок” з новелами, – новели встиг прочитати, вони чудові. Надто ж цей “Кущ картоплі” ... Слово просте, суворе, а в ньому повно любові. Мені здається, що Ви, як і Григір, вроджений новеліст, а в нашій сучасній прозі це рідкість.

... не марнуйте себе ні на що, віддавайте час передусім на творчість, на діло святе.

Від душі бажаю Вам добра!

17.03.1985.

Олесь Гончар

Дорогий Сергію Лукичу!

... Яюсь бачив Вас по телевізії, слухав Ваші роздуми про долю Дніпра, долю України і впевнився: частіше Вам треба виступати, звертаючись до всього народу. Вашій душі є що сказати!

Вітаю Вас від глибини серця.

23.07.1989.

Олесь Гончар

Дорогий Сергію Лукичу!

Аж оце прочитав Ваш “Дніпро...”. Сильна і дуже своєчасна річ. Але що це за тираж? Цей твір має бути для всієї України! Доповніть його, сформуйте в повноцінну книгу. Не губіть так рано (чи і взагалі – залиште живим) “Божого чоловіка”. Образ цей має пройти через увесь твір як художня антитеза до “Чорного Птаха”. Це сучасна боротьба Добра зі Злом, це Ваше художнє відкриття, не пошкодуйте зусиль, і творові не буде ціни.

Вітаю Вас!

12 травня 1992.

Олесь Гончар

Шановний Сергію Лукичу!

... Переглянув кілька Ваших сторінок і побачив, що у Вас легке, талановите перо. А замахніться на щось солідне — свою головну книгу життя!

... А Ви пишiть! Незважаючи ні на що! І — успіху Вам!

9 серпня 1994 року, Лубни.

Ваш Володимир Малик

Дорогий Сергію!

Духовні лінощі — страшна річ: прочитав того ж дня, 23 квітня, “Додому” й ... заплакав. Така проза! Така класична новела! Така мудра й зірка душа! Таке проникнення в психологію і батька, й сина...

Це — справжня проза! А більше й казати нічого...

От я й побував там, де никає Ваша душа, Сергію, це вмирає Ваш герой, наче сам автор вмирає разом з ним, а може й замість нього...

Я завжди любив твою прозу...

... головне — пиши! За нас ніхто не напише.

Конча-Озерна, 7 травня 1998 року.

Твій Ол. Сизоненко

Твір “Голгофа любови” – твір великої художньої сили і психологічної глибини. Про декабристів досі так ніхто не писав.

... Цей роман справляє надзвичайно сильне враження на читача як психологічна поема про кохання, страждання і випробування героїв, не вигадані, а документально стверджені, достовірні. В цьому полягає новизна, актуальність і художня довершеність твору, в якому так цікаво розкрився оригінальний талант письменника С.Л. Носаня.

Г.Я. Сергієнко,

*провідний науковий співробітник
Інституту історії НАН України,
доктор історичних наук, професор*

Я радий, що мені пощастило прочитати притчу “Вибір” ще в рукописі і сказати вдячне слово авторові — своєму одnodумцеві і спільнику, адже Сергій Носань очолює нині в Шевченковім краї обласну організацію української соціал-демократичної партії — партії, чиї ідеали тісно пов'язані з іменами найвидатніших синів і дочок українського народу — Тараса Шевченка, Михайла Драгоманова, Івана Франка, Лесі Українки...

Василь Онопенко,
голова Верховного суду України

Література про Сергія Носаня

1. **Громадський, В.** За вагомий вклад у становлення і розвиток області [Текст] : [присвоєння звання “Заслужений діяч мистецтв України” письм. Носаню С.Л.] / Віктор Громадський // Черкас. край. – 2004. – 6 лют. – С. 1-2.

2. **Лауреати премії** імені Михайла Старицького [Текст] : [2001 р.] : [творч. кол. авт. у складі : Калініченко М., Носань С., Бойчук А. – за сценарну розробку худож.-публіц. фільму “По кому подзвін”] // Літ. Україна. – 2002. – 17 січ. – С. 6.

3. **Гавришкевич, В.** Названі лауреати премії імені Михайла Старицького [Текст] : [2001 р.] : [творч. кол. авт. держтелерадіокомпанії (авт. проекту – Калініченко М.; авт. сцен. – Носань С.; реж.-постановник і оператор – Бойчук А.) – за худож.-публіц. фільм “По кому подзвін”] / Валентина Гавришкевич // Черкас. край. – 2001. – 26 груд. – С. 2.

4. **Лауреатів премії** визначено [Текст] : [1994 р.] : [лауреати премії “Берег надії” ім. В. Симоненка за виставу “Остання мить” : Ситник А.І., реж.; Носань С.Л., драматург; Жила А.І., актор] // Черкас. край. – 1995. – 7 січ. – С. 3.

5. **Сергій Носань** [Текст] // Веселка : антол. укр. л-ри для дітей : в 3 т. – К., 1985. – Т. 3 : Твори радянського періоду : проза / упоряд. Б.Й. Чайковський. – С. 663-664.

6. **Сергій Носань** [Текст] // Письменники Радянської України, 1917 – 1987 : біобібліогр. довід. / авт.-упоряд. В.К. Коваль, В.П. Павловська. – К., 1988. – С. 440.

7. **Носань Сергій Лукич** [Текст] // Журналісти Черкащини (1954 – 2004) : бібліогр. довід. / упоряд. С.А. Томіленко, Г.В. Суховершко. – Черкаси, 2003. – С. 141.

8. **Сергій Носань** [Текст] // Дивосвіт “Веселки” : антол. л-ри для дітей та юнацтва : в 3 т. – К., 2005. – Т. 3 : Українська література. – С. 390.

9. **Кодлюк, Я.** Сергій Носань [Текст] / Я. Кодлюк, Г. Одинцова // Кодлюк Я. Сто двадцять розповідей про письменників : [довідник]. – К., 2006. – С. 98-99.

У поданих вище публікаціях представлений стислий огляд життя та творчості письменника.

10. **Жулинський, М.** Творчості щаслива відповідальність [Текст] / Микола Жулинський // Літ. Україна. – 1978. – 11 лип.

Мотиви художнього мислення у творчості українських письменників-прозаїків, зокрема Сергія Носаня.

11. **Шолудько, О.** Націленість на сильний характер [Текст] : критика про творчість Сергія Носаня / О. Шолудько // Трудова слава. – 1980. – 13 груд.

12. **Плющ, В.** Як стати лідером [Текст] : [обрання С. Носаня відп. секр. Черкас. письмен. орг.] / В. Плющ // Літ. Україна. – 1988. – 14 квіт. – С. 2.

13. **Негода, М.** Сергієві Носаню – 50 [Текст] / Микола Негода // Літ. Україна. – 1989. – 20 лип. – С. 6.

14. **Те саме** // Черкас. правда. – 1989. – 1 лип.

15. **Туменко, Л.** Диявол, смерть, муза – одвічні супутники життя [Текст] : [за матеріалами бесіди з письмен. С. Носанем] / Л. Туменко // Черкаси. – 1992. – 24 січ. – С. 6.

16. **Єременко, М.** Оптимістичне розчарування [Текст] : [прем'єра спектаклю “Остання мить” у Черкас. обл. муз.-драм. театрі] / М. Єременко // Черкаси. – 1993. – 12 берез.

17. **Захарченко, В.** Мить прозріння і спокути [Текст] : [відгук на спектакль “Остання мить”, авт. С. Носань] / Василь Захарченко // Черкас. край. – 1993. – 24 квіт. – С. 8.

18. **Туменко, Л.** Вибір [Текст] : [вистава за поет. драмою “Остання мить” С. Носаня] / Л. Туменко // Черкаси. – 1993. – 23 квіт. – С. 6.

19. **Романенко, А.** Усе, що для душі – ціни не має... [Текст] : письменникові Сергію Носаню – 55 / Анатолій Романенко // Черкаси . – 1994. – 1 лип. – С. 8.

20. **Дупак, В.** “Судна ніч” не лише для Богдана [Текст] : [п’єса С. Носаня на сцені Запорізі. укр. муз.-драм. театру] / Володимир Дупак // Голос України. – 1995. – 12 серп. – С. 5.

21. **Линовицький, П.** “Богдан Хмельницький” Сергія Носаня на сцені Запорізького театру [Текст] / Петро Линовицький // Місто. – 1995. – 4 серп. – С. 8.

*22. **Овчар, П.** Шлях до прозріння [Текст] : [драматург. обдарування С. Носаня та його п’єси] / П. Овчар // Ділова Черкащина. – 1995. – 1 груд. – С. 12.

23. **Петренко, Г.І.** Проблематика прози С.Л. Носаня [Текст] : дипломна робота / Г.І. Петренко; Черкас. держ. пед. ін-т; наук. кер. Поліщук В.Т. – Черкаси : [б. в.], 1995. – 75 с. – Бібліогр. : с. [76-78].

*24. **Зіменков, Ю.** Пророчі слухали слова... [Текст] : [прем’єра драми “Та не однаково мені...” С. Носаня на сцені Черкас. муз.-драм. театру] / Ю. Зіменков // Черкас. кур’єр. – 1996. – 15 берез.

25. **Захарченко, В.** Перед судом вічності [Текст] : [тематика творч. С. Носаня] / Василь Захарченко // Носань С. Судна ніч : вибр. поет. драми. – Черкаси, 1998. – С. 5-14.

26. **Коропенко, А.** Одинадцять років і одна “Судна ніч” Сергія Носаня [Текст] : [презентація кн.] / Анатолій Коропенко // Молодь Черкащини. – 1998. – 9 груд. – С. 7.

27. **Захарченко, В.** Біль і любов письменника [Текст] / Василь Захарченко // Село і люди. – 1999. – 25 черв. – С. 3.

28. **Захарченко, В.** Сходження на гору [Текст] : Сергієві Носаню – 60 / Василь Захарченко // Літ. Україна. – 1999. – 1 лип. – С. 5.

29. **Те саме** // Черкас. край. – 1999. – 30 черв. – С. 6.

30. **Мозгова, В.** “Ще живий класик” Сергій Носань приймав квіти, гроші і поцілунки [Текст] : [ювіл. творч. вечір письм. С. Носаня] / Валентина Мозгова // Молодь Черкащини. – 1999. – 8 лип. – С. 3.

31. **Олесь Гончар** : “Вашій душі є що сказати людям” [Текст] : Сергієві Носаню – 60! // Нова Доба. – 1999. – 26 черв. – С. 3.

32. **Павлюк, В.** Стежка в зеленому житі, або Година з письменником Сергієм Носанем [Текст] : [за матеріалами бесіди з С. Носанем] / В. Павлюк // Місто. – 1999. – 1 лип. – С. 4.

33. **Ювілейний творчий вечір** відомого українського письменника і драматурга Сергія Носаня [Текст] : [буклет]. – [К. : Брама, 1999]. – 1 арк. : фотогр.

34. **Линовицький, П.** Сергій Носань [Текст] : [буклет] // Петро Линовицький. – Черкаси : [б. в.], 2000. – 1 арк. – (Шкільна антологія Шевченкового краю).

35. **Таран, К.** Мить прозріння і спокуси [Текст] : [сцен. до відеофільму, присвяч. С. Носаню] / Катерина Таран // Таран К. Із доріг далеких і близьких : сценарії. – Черкаси, 2000. – С. 106-108.

36. **“По кому подзвін”** [Текст] : презентація відеофільму : [авт. сцен. С. Носань // Черкас. край. – 2001. – 10 серп. – С. 10.

37. **Поліщук, В.** Сергій Носань [Текст] / Володимир Поліщук // Поліщук В. Гілочка : посіб.-хрестоматія. – Черкаси, 2002. – С. 211-212.

38. **Бондаренко, Л.** Ювіляр Сергій Носань [Текст] : [початок творч. діяльн. письм. в м. Кам’янка] / Л. Бондаренко // Трудова слава. – 2004. – 3 лип.

39. **Порубльова, Г.** Рядки великої любові [Текст] : [нотатки читача С. Носаня] / Галина Порубльова // Черкас. край. – 2004. – 2 лип. – С. 4.

40. **Дробний, І.** Сергієві Носаню [Текст] : [вірш] / Іван Дробний // Дробний І. За пагорбами літ. – Черкаси, 2006. – С. 183-185.

41. **Костецький, А.** Запросини у путь [Текст] : [біогр. письм. та дит. мотиви його творч.] / Анатолій Костецький // Носань С. Сонячний ранок. – Черкаси, 2006. – С. 5-6.

* * *

42. **60 років з дня народження** письменника С.Л. Носаня [Текст] : [довід.-бібліогр. матеріали] // Календар пам'ятних дат Черкащини на 1999 рік / підгот. Л.Т. Демченко. – Черкаси, 1998. – С. 25-27.

43. **Носань Сергій Лукич** [Текст] // Літературний вернісаж Черкащини : метод.-бібліогр. матеріали. – Черкаси, 2004. – Вип. 2. – С. 8-11.

Подано бібліографію творів письменника та літературу про його життя та творчість.

ТВОРИ СЕРГІЯ НОСАНЯ

Прозові твори

1972

44. **Пісня для тебе** [Текст] : оповідання / Сергій Носань // Сіл. вісті. – 1972. – 7 квіт.

1973

45. **Після засідання** [Текст] : новела / Сергій Носань // Сіл. вісті. – 1973. – 1 лип.

46. **Осінньої ночі** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1973. – 6 листоп.

1974

47. **Здрастуй, земле!** [Текст] : [оповідання] / С. Носань // Хлібороб України. – 1974. – №10. – С. 38.

1975

48. **Береза сумує** [Текст] : етюд / С. Носань // Черкас. правда. – 1975. – 29 серп.

1976

49. **Дружба** [Текст] : оповідання / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1976. – 9 квіт.

50. **Стежка в зеленому житі** [Текст] : повість / Сергій Носань; іл. І. Заруба // Вітчизна. – 1976. - №5. – С. 31-91.

51. **Травнева гроза** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1976. – 4 трав.

52. **Тріо сестер** [Текст] : [етюд] / С. Носань // Черкас. правда. – 1976. – 11 лип.

53. **Джерельна казка** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1976. – 7 серп.

54. **Тропинка в зелёнй ржи** [Текст] : повість / Сергей Носань; пер. с укр. И. Карабутенко // Знамя. – 1976. – №8. – С. [15] – 69.

55. **Салют благородству** [Текст] : новела /Сергій Носань // Літ. Україна. – 1976. – 14 верес.

1977

56. **Стежка в зеленому житі** [Текст] : повість / Сергій Носань. – К. : Молодь, 1977. – 107 с.

Рец. : Бас, В. На обмеженій площині твору [Текст] / В. Бас // Черкас. правда. – 1976. – 29 лип. ; Дончик, В. І епос, і лірика [Текст] / Віталій Дончик // Рік'76 : літ.-критич. огляд. – К., 1977. – С. 85 – [104]; Фащенко, В. Характери та обставини в сучасній прозі [Текст] / Василь Фащенко // Рік'76 : літ.-критич. огляд. – К., 1977. – С. 73-84; Дончик, В. Заглянуть в будуще [Текст] / Виталий Дончик // Лит. газ. – 1978. – 31 мая. – С. 4; Дончик, В. Нерозривна спадкоємність поколінь [Текст]

/ Віталій Дончик // Дончик В. Гуманізм творення. – К., 1980. – С. 116 – [137].

57. **На баркасі** [Текст] : повість / Сергій Носань; іл. О. Мезенцев // Вітчизна. – 1977. – №1. – С. 26-86.

Рец.: Линовицький, П. Друга сходинка [Текст] / Петро Линовицький // Молодь Черкащини. – 1977. – 29 січ.; Дончик, В. Заглянуть в будуще [Текст] / Василий Дончик // Лит. газ. – 1978. – 31 мая. – С. 4; Дончик, В. Нерозривна спадкоємність поколінь [Текст] / Віталій Дончик // Дончик В. Гуманізм творення. – К., 1980. – С. 116 – [137].

58. **Дядькові лижі** [Текст] : [новела] / С. Носань // Черкас. правда. – 1977. – 3 лют.

59. **Нічна казка**; Несподівана зустріч [Текст] : [єтюди] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1977. – 18 верес.

60. **Осіння гроза** [Текст] : [новела про перебування О.С. Пушкіна в м. Кам'янка] / Сергій Носань // Вітчизна. – 1977. – №12. – С. 101-104.

1978

61. **Іскри** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1978. – 24 січ.

62. **Перекотиполе** [Текст] : етюд / С. Носань // Черкас. правда. – 1978. – 26 січ.

63. **Мелодія** [Текст] : новела / Сергій Носань // Україна. – 1978. – №6. – С. 14.

64. **Куц картоплі** [Текст] : новела / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1978. – 26 серп.

1979

65. **Час глибокої осені** [Текст] : повісті / Сергій Носань. – К. : Молодь, 1979. – 224 с. – Зміст : На баркасі; Час глибокої осені; Сонцем осяяний острів.

Рец. : * Суховецький, М. Використати запас висоти [Текст] / М. Суховецький // Вітчизна. – 1980. – №5. – С. 209-212; Линовицький, П. Час глибоких роздумів [Текст] / Петро Линовицький // Молодь Черкащини. – 1980. – 26 лип.; Положій, В. Перед третьою сходинкою [Текст] / Віктор Положій // Дніпро. – 1980. – №8. – С. 152-154.

66. **Час достиглого літа** [Текст] : повість / Сергій Носань // Жовтень. – 1979. – №1. – С. 55 – [90].

67. **Червоні банти** [Текст] : новела / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1979. – 3 листоп.

1980

68. **Здрастуй, кізонько!** [Текст] : урив. з роману “Ранковий перепел” / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1980. – 3 січ.

1982

69. **Ганнині паляниці** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1982. – 17 лип.

70. **Бригадиріві паляниці** [Текст] : новела / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1982. – 5 серп. – С. 5.

71. **Старий комбайн** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1982. – 5 серп.

Прототипами новели послужили комсомольці колгоспу “Світанок” Кам’янського району.

72. **Вогник серед моря** [Текст] : повість-притча : [урив. з кн. “Високі-високі гори”] / Сергій Носань; передм. авт. // Черкас. правда. – 1982. – 30 жовт.; 3, 4, 5, 10 листоп.

73. **Високі-високі гори** [Текст] : [урив. з повісті] / Сергій Носань // Вітчизна. – 1982. – №12. – С. 87-89.

1983

74. **Листя одного дерева** [Текст] : етюди / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 1 трав. – Зміст : Я – сороковий; Вогнище.

75. **Хліб** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 8 верес.

Твір присвячений хліборобам колгоспу “Світанок” Кам’янського району.

1984

76. **Високі-високі гори** [Текст] : повісті / Сергій Носань. – К. : Молодь, 1984. – 240 с. – Зміст: Савка Долинний; Високі-високі гори; Розгнuzдані коні; Вогник серед моря.

Рец.: Пахаренко, В. Сповідь душі [Текст] / Василь Пахаренко // Серп і Молот. – 1984. – 26 лип.; Лавріненко, Л. Боротьба характерів [Текст] / Людмила Лавріненко // Літ. Україна. – 1985. – 27 черв. – С. 5.

77. **Куц картоплі** [Текст] : новела / С. Носань // Черкас. правда. – 1984. – 15 січ.

78. **Попіл спаленої ночі** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1984. – 7 берез.

79. **В день народження батька** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1984. – 28 берез.

80. **Куц картоплі; Рушниця** [Текст] : новели / Сергій Носань // Ранок. – 1984. – №8. – С. 4-5.

81. **Жнива; Груня; Лілії** [Текст] : [етюди] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1984. – 11 жовт.

82. **Ранесенько-рано; Стіжок; Зіпсований сніданок** [Текст] : [етюди] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1984. – 17 листоп.

83. **Надійчин колосок** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1984. – 18 груд.

1985

84. **Весна усміхається** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 10 берез.

85. **Житейська мозаїка** [Текст] : [етюди з однойм. кн. худож. мініатюр] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 24 квіт. – Зміст: “Від чемності не помре!..”; Пастель; Як це називається?..

86. **Качки** [Текст] : [етюд] / С. Носань // Черкас. правда. – 1985. – 30 трав.

87. **Пласти** [Текст] : [розд. роману] / Сергій Носань // Київ. – 1985. – №6. – С. 31 – [59].

88. **Солов’їна домівка** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 5 черв.

89. **Несміливець у чорних чобітках** [Текст] : [етюд] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 4 серп.

1986

90. **Метеори** [Текст] : роман / Сергій Носань. – К. : Рад. письменник, 1986. – 351 с.

Рец. : Василенко, М. Шляхом самотності [Текст] / М. Василенко // Черкас. правда. – 1986. – 11 жовт.; Єршов, В. Уроки одного роману [Текст] / Вадим Єршов // Київ. – 1987. – №6. – С. 145-146.

91. **Голгофа любові** [Текст] : [урив. з іст. роману] / Сергій Носань; приміт. ред. // Україна. – 1986. – №3. – С. 13-14. Поч. : №№50-52, 1985.

92. **Червоні жоржини на чорному асфальті** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1986. – 18 листоп.

1987

93. **Музика** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 1 трав.

94. **Полювання на лося** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 22 трав.

95. **Велика риба** [Текст] : [новела про Ернеста Хемінгуея] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 29, 30 верес.

96. **Полин на стежці** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 7 листоп.

97. **Таємна аудієнція** [Текст] : докум. новела / Сергій Носань; передм. ред. // Черкас. правда. – 1987. – 26, 29 листоп.; 1 груд.

Новела висвітлює маловідомий епізод з каторжного життя декабриста Василя Львовича Давидова.

1988

98. **Дивна квітка** [Текст] : притча / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1988. – 21 січ.

1989

99. **Вогонь, що спалює дотла** [Текст] : повісті / Сергій Носань. – Дніпропетровськ: Промінь, 1989. – 238 с. – Зміст : Вогонь, що спалює дотла; Одвічне коло.

100. **Голгофа любові** [Текст] : роман / Сергій Носань. – К. : Молодь, 1989. – 168 с.

Роман присвячений подвигу декабриста, голови Кам'янської управи Південного таємного товариства В.Л. Давидова і його дружини О.І. Давидової.

101. **Ярославна двадцятого віку** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1989. – 1 лип.

102. **Неоцінений скарб** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1989. – 12 серп.

103. **Дощі** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1989. – 10 груд.

1990

104. **Реальності** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 31 берез.

105. **Апокаліпсис** [Текст] : екол. етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 29 квіт.

106. **Поцілунок** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 11 серп.

*107. **Мелодія**; Чекання; Подарунок; Радість життя [Текст] : етюди / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 21 верес.

1991

108. **Дульсінея** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 17 січ.

109. **Ручай і Ріка** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 22 лют.

110. **Весняні зливи** [Текст] : [етюди] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 12 черв. – Зміст : Двоє; ... І для тієї жінки; Усе живе на цій землі.

111. **Пунктирні лінії буденності** [Текст] : етюди / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 3 верес. – Зміст : Реквієм; На цьому шматочку землі; Як зелені хліби...; Сонячні зайчики; Співали півні.

1992

112. **Вдова** [Текст] : повість / Сергій Носань // Вітчизна. – 1992. – №1. – С. 100-122.

113. **Клаптик зжовклого паперу** [Текст] : [етюд] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1992. – 5 трав.

114. **Розплата** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкас. край. – 1992. – 19 трав.

115. **І в світлі тому...** [Текст] : [урив. з повісті “Дельтаплан, або Осінній плач калини”] / Сергій Носань; передм. ред. // Черкас. край. – 1992. – 14 лип.

116. **Любов** [Текст] : [етюд] / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 25 груд. – С. 4-5.

1993

117. **Оливкові очі** [Текст] : новела / Сергій Носань // Черкаси. – 1993. – 3 берез.

118. **Пісня весни** [Текст] : (урив. з повісті “Осінній плач калини”) / Сергій Носань // Черкаси. – 1993. – 30 квіт. – С. 5.

119. **Аукціон** [Текст] : етюд / Сергій Носань // Черкас. край. – 1993. – 9 черв. – С. 8.

120. **Хай святиться ім'я твоє** [Текст] : [етюди з кн. “У затінку зорі”] / Сергій Носань; підгот. Мар'яна Рочинь-Ангелова // Черкас. край. – 1993. – 26 черв. – С. 3. – Зміст : Найвищий сенс; Троянда; Чорна заздрість.

121. **“Прибацаний”** Горбачовим [Текст] : (з кн. етюдів “У затінку зорі”) / Сергій Носань // Черкас. край. – 1993. – 19 серп. – С. 5.

122. **Вуж** [Текст] : [новела] / Сергій Носань // Черкаси. – 1993. – 11 верес. – С. 8.

123. **Качине око; Фермер** [Текст] : мислив. етюди / Сергій Носань // Черкас. край. – 1993. – 30 верес. – С. 8.

124. **Крила; Слово; Горіння; Глузд** [Текст] : (із. кн. “У затінку зорі”) / Сергій Носань // Черкас. край. – 1993. – 6 листоп. – С. 8.

1995

125. **Мemento морі** (або Наодинці з самим собою) [Текст] : роздуми з приводу, якого не було : есе / Сергій Носань // Тарасові джерела. – 1995. – 17 лют. – С. 6-7.

126. **Єдиний світ, життя одне** [Текст] : мініатюра / Сергій Носань // Черкас. край. – 1995. – 11 квіт.

127. **Краплини життя** [Текст] : [мініатюри] / Сергій Носань // Місто. – 1995. – 22 верес. – С. 11. – Зміст : Море; Небеса.

128. **Візок під дощем** [Текст] : новела / Сергій Носань // Ділова Черкащина. – 1995. – 1 груд. – С. 12.

1997

129. **І коло зімкнулося...** [Текст] : (новела) / Сергій Носань // Місто. – 1997. – 10 лип. – С. 11.

1998

130. **Додому** [Текст] : новела / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1998. – 23 квіт. – С. 6.

1999

131. **Вибір** [Текст] : [притча] / Сергій Носань. – К. : Брама, 1999. – 28 с.

Рец. : Онопенко, В. Прозріння душ [Текст] / Василь Онопенко // Носань С. Вибір. – К., 1999. – С. 5.

132. **Шедевр** [Текст] : [притча з нової кн. “Мелодії душі”] / Сергій Носань // Нова Доба. – 1999. – 4 лют. – С. 11.

133. **Сніжинка** [Текст] : [новела приурочена Дню св. Валентина] / Сергій Носань // Нова Доба. – 1999. – 11 лют. – С. 12.

2001

134. **У Всесвіті Слова** [Текст] : дві новели з нової книги “Черкаський декамерон” / Сергій Носань; вступ. сл. авт. – Черкаси : [б. в.], 2001. – 20 с. – Зміст : Вуж; Сніжинка.

135. **Голгофа любові** [Текст] : [фрагм. з іст. роману] / Сергій Носань; передм. ред. // Нова альтернатива. – 2001. – 1 січ. – С. 6.

136. **Вибір** [Текст] : [притча] / Сергій Носань; вступ. сл. В. Онопенка // Нова альтернатива. – 2001. – 26 січ. – С. 6.

2003

137. **Суррієль; У кафе; Пані** [Текст] : три фрески з нової книги “Дерева” / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 2003. – Вип. 4. – С. 189-194.

2004

138. **Осіннє золото** [Текст] : дві повісті з нової книжки “Черкаський декамерон” / Сергій Носань; вступ. замітка М. Жулинського. – Черкаси : АНТ, 2004. – 87 с. – Зміст : Осіннє золото; Райські яблука.

139. **Дороги до рідних порогів** [Текст] : фрески з нової книги “Дерева” / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 2004. – Вип. 1. – С. 190-201. – Зміст : Випробування долі; Грушка; Що там – у пам’яті?; Космічний колодязь.

2005

140. **Досвіток вічного літа** [Текст] : повість / Сергій Носань. – Черкаси : [Ю.А. Чабаненко], 2005. – 112 с.

Рец.: Сироватський, В. Падають яблука й груші [Текст] / В. Сироватський // Літ. Україна. – 2006. – 19 січ. – С. 6; Те саме // Холод. Яр. – Черкаси, 2005. – Вип. 3. – С. 213-215.

2006

141. **Голгофа любови** [Текст] : іст. худож.-докум. роман / Сергій Носань; вступ. сл. авт. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2006. – 540 с. : фотогр.

Рец.: Сергієнко, Г.Я. Психологічна поема про кохання... [Текст] / Г.Я. Сергієнко // Носань С. Голгофа любови. – Черкаси, 2006. – С. 6-7.

2007

142. **У затінку сонця** [Текст] / Сергій Носань; вступ. замітка авт. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2007. – 61 с. : фотогр. – Зміст : Кущ картоплі; Рушниця; Додому : новели; Мemento морі (або

Наодинці з самим собою) : роздуми з приводу, якого не було : есе ; “Писати треба правдиво” : інтерв’ю з В.П. Астаф’євим; Крила його душі : спогад про Григора Тютюнника.

2009

142а. **Вибрані твори** [Текст] : у 2 т. / Сергій Носань. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2009.

Т. 1 : Стежка в зеленому житі. – 390 с. – Зміст : Стежка в зеленому житі; Високі-високі гори; Вогник серед моря; Савка Долинний; Вдова; Осіннє золото; Райські яблука; Вуж; Вогонь, що спалює дотла; Білі троянди епохи.

Т. 2 : Досвіток вічного літа. – 410 с. – Зміст : На баркасі; Розгнuzдані коні; Час глибокої осені; Досвіток вічного літа; Куш картоплі; “Ой, Дніпро, Дніпро!..”; Вибір; Мemento морі; Додому; Розп’ятий.

Поетичні твори

1973

143. **Жнива** [Текст] : [вірш] / С. Носань // Черкас. правда. – 1973. – 16 серп.

144. **Сад дружби** [Текст] : [вірш] / С. Носань // Черкас. правда. – 1973. – 2 жовт.

Твір присвячений Герою Радянського Союзу, визволителю Черкащини Амаяку Казаряну.

1982

145. **Балада про дуб** [Текст] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1982. – 25 лют.

Балада про тисячолітній дуб, названий в народі дубом Максима Залізняка.

1983

146. **Монолог вулиці** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 24 берез.

Вірш присвячений комсомолці-підпільниці, зв'язковій холодноярських патріотів Галині Кудрі.

147. **Миру солдати** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 8 трав.

148. **Мета; Спогад** [Текст] : [вірші] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 5 черв.

1985

149. **Сільський етюд; Мама** [Текст] : [вірші] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 28 листоп.

1989

*150. **“Коли іде з життя Людина...”** [Текст] : [вірш, присвяч. пам'яті А.Д. Сахарова] / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1989. – 25-31 груд. (№52). – С. 3.

1990

151. **Непогора**, або Фрагменти настінного розпису у святому храмі “Кобзар”, що вибудований уявою автора [Текст] : [вірш про Т.Г. Шевченка] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 10 берез.

152. **Мова** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 27 квіт.

153. **Молитва** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 30 листоп.

154. **Посвята матері поета** [Текст] : [вірш, присвяч. Г.Ф. Щербань] / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1990. – 3-9 груд. (№49). – С. 1.

1991

155. **Білі вірші про чорну смерть** [Текст] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 27 квіт. – Зміст : “Чорні дзвони Чорнобиля...”, “Так любо було на світі...”.

156. **“І мене в сім’ї великій...”** [Текст] : [вірш, присвяч. Т.Г. Шевченкові] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 4 черв.

157. **Зоря встає**; “Осінній день – остудно-чистий”; “І була ти одна в ту вечірню годину...” [Текст] : [вірші] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 5 жовт.

158. **Аміль** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань ; вступ. замітка авт. // Черкас. край. – 1991. – 30 листоп.

1992

159. **Я бачив у снах Україну** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1992. – 7 берез.

*160. **Чорні дзвони Чорнобиля** [Текст] : (поема-реквієм) / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 17 квіт. – С. 7.

161. **Не забуваймо!** [Текст] : [вірш до Дня Перемоги] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1992. – 9 трав.

162. **Серця всміхнулися ранково** [Текст] : [вірш про Україну] / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 2 верес.

1993

163. **Любіть** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1993. – 23 жовт. – С. 7.

1994

164. **Цивілізація гулагів** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкаси. – 1994. – 13 трав. – С. 8.

165. **“... Як пахли Ваші губи...”** Віддзеркалення двох “я” у вогнику однієї свічки [Текст] : [вірші] / Сергій Носань // Черкаси. – 1994. – 1 лип. – С. 8.

1995

166. **Менталітет мутантів** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Тарасові джерела. – 1995. – 20 січ. – С. 2.

167. **Пора вже** [Текст] : [поезія] / Сергій Носань // Тарасові джерела. – 1995. – 27 січ. – С. 1.

168. **Тасмний світ** [Текст] : (із циклу “Міні-поєми”) / Сергій Носань // Черкаси. – 1995. – 10 берез. – С. 7.

169. **Любов, як прозріння** [Текст] : урив. з кн. “Поєма для Двох, або Світло Любові у Храмi Душi” / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1995. – 29 квіт. – С. 8.

170. **Мелодія душі** [Текст] : [вірші] / Сергій Носань // Черкаси. – 1995. – 30 черв. – С. 8. – Зміст: “Мені наснились Ваші очі...”; “Ім’я Твоє, як зітхання нечутного вітру...”; “Світліє сутінь гіркоти...”; “Це Ти, моя кохана, Ти?..”; “В осінній день гуркоче грім...”; “Коли мені нестерпно, тяжко...”; “Яка блакитна ніжність...”.

1996

171. **[Поєзії]** [Текст] / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 1996. – Вип. 4. – С. 23-27. – Зміст: Звізда “Полин”; “Молиться жінка...”; “Отче єдиний!.. Владико небесний!..”; “Біла кров – холоне...”; “Зони золи – по землі!..”; “Чорні дзвони Чорнобиля...”; “Котиться темінь...”.

172. **Ми йшли дорогами віків** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1996. – 24 серп. – С. 8.

1999

*173. **Зоря “Полин”** [Текст] : звед. фрагм. з однойм. драми : [біль Чорнобиля] / Сергій Носань. – Черкаси : Сіяч, 1999. – 16 с.

2000

174. **“Мені наснились Ваші очі...”**; “Світліє сутінь гіркости...”; “Ім’я Твоє, як зітхання нечутного вітру...”; “Коли мені нестерпно, тяжко...”; “Я йду – в Твоє Ім’я...” [Текст] : [поезії] : [буклет] // Сергій Носань. – Черкаси : [б. в.], 2000. – 1 арк. – (Шкільна антологія Шевченкового краю).

2001

175. **Молитва** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2001. – 5 січ. – С. 8.

176. **Межа терпінню** [Текст] : [вірш] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2001. – 2 берез. – С. 1.

2002

177. **Посвята матері поета** [Текст] : [вірш, присвяч. Г.Ф. Щербань] / Сергій Носань // Про витязя слово : рядки поетичної Симоненкіани / уклад. В. Поліщук. – Черкаси, 2002. – С. 66-68.

2008

178. **Симфонія весни** [Текст] : [поезії] / Сергій Носань; вступ. замітка авт. – [Черкаси: Ю. Чабаненко, 2008]. – 72 с.

2009

179. **Молитва** [Текст] : [вірш] : [буклет] / Сергій Носань. – [Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2009?]. – 1 арк.

Гумористичні та сатиричні твори

1980

180. **Хобі** [Текст] : гумореска / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1980. – 11 жовт.

1987

181. **Скільки тій людині треба?;** Тямуше дитя [Текст] : [усмішки] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 28 листоп.

1989

182. **Мужність** [Текст] : усмішка / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1989. – 3 черв.

183. **Лящі** [Текст] : ірон. проза / С. Носань// Черкас. правда. – 1989. – 17 черв.

1990

184. **Джерело** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1990. – 29 січ. – 4 лют. (№5). – С. 9.

185. **Витівки прибульців** [Текст] : ірон. проза / С. Носань // Черкас. правда. – 1990. – 25 жовт.

1991

186. **Мамонто-динозаврія** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1991. – 1-6 січ. (№1). – С. 9.

187. **Життя покаже...** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1991. – 21-27 січ. (№4). – С. 10.

188. **Вишняк** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1991. – 28 берез. – С. 8. – Зміст : Мамонто-динозаврія; Надійний вихід.

189. **З ранку до вечора;** Субординація; Трибуна [Текст] : [гуморески] / Сергій Носань // Київ. – 1991. - №4. – С. [159] – 161.

1992

190. **Аванс** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань. – Черкаси : Січ, 1992. – 63 с. – Зміст : Аванс; Мамонто-динозаврія; Надійний вихід; Прибульці вкрали; Маємо все; Субординація; Перший сніг; Секс-бомба; Лійка.

191. **Пристапаємо до розсекречення** [Текст] : ірон. рядком / Сергій Носань // Черкас. край. – 1992. – 3 верес.

192. **Даєш!..** [Текст] : (ірон. проза) / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 30 жовт. – С. 5.

1994

193. **Помітний крок**, (або Прес-служба представника президента в районі “Ч” повідомляє) [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1994. – 7 квіт. – С. 8.

1995

194. **Мер і мер-седес** [Текст] : [фрагм. з однойм. повісті-фарсу] / Сергій Носань // Черкаси. – 1995. – 24 берез. – С. 6.

195. **Маразм** [Текст] : памфлет / Сергій Носань // Черкаси. – 1995. – 9 черв. – С. 7.

1997

196. **Пір'я** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 1997. – Вип. 7. – С. 74-75. – Зміст : Прозріння; Сало з прорістю і ... молодиця; Спряглися.

197. **Пір'я**, або Портрети з натури [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1997. – 9 жовт. – С. 12. – Зміст : Інформмозаїка; Спряглися; “... І карти в руки”; Нова наочна агітація; Вибили нарешті.

1999

198. **Пір'я** [Текст] : вибр. ірон. проза : у 27 т. / Сергій Носань
Т. 1. – Черкаси : Сіяч, 1999. – 28 с. – Зміст : Вождь; Камінний господар; Спряглися.

Т. 2. – Черкаси : Сіяч, 1999. – 28 с. – Зміст : Гуля наш батюшка, гуля!; Слепа кишка; Нова порада; Чвертка; Ні сантиметра назад!; Життя, як суцільний медовий місяць; Парламентський роман.

Т. 3. – Черкаси : Сіяч, 1999. – 28 с. – Зміст : Наскрізна дірка; Таргани; Ікра; Застарілий товар; Будівничі; Злагода; Давно б так; Розпорядок дня; У вирі симфоній любові.

Т. 4. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 36 с. – Зміст : Зосереджені на ідеї; Внутрішній дисидент; Сало з прорістю і молодиця; Витівки прибульців; В першу ж ніч; Прозріння; В ногу з часом.

Т. 5. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 36 с. – Зміст : Пора кончать; Страждалець; Хтось у двері стукає; Мозаїка з різнокольорового "пір'ячка"; Оптом і в роздріб; Вічний революціонер; Від оселенців до Олімпу; Незаміними; Камасутра; "Палка"; Післямова.

Т. 6. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 36 с. – Зміст : Шепіт; Іронія долі; Газета, якій немає рівних; Святе діло; Джерело прибутків; Судак; Вибили нарешті; Мозаїка-3; Добра порада; Мозаїка-2.

Т. 7. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 28 с. – Зміст : Снігурочка; Снігова баба; Стегенце; Хоровий спів; Самосад; Жовч; Член; На круги своя; Старий мотив на новий лад; Почуття міри; Благоденствіє і процвітання; Промінець любові; Простягнута рука; А-а...; 3 хроніки одного дня незалежного пенсіонера.

Т. 8. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 32 с. – Зміст : Демократія; Підтекст; Нам пальця в рота не клади...; Маємо все; Крапка над "і"; "Двоє" (або Натюрморт і діалог біля нього).

Т. 9. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 30 с. – Зміст : Аванс; Списки героїв поповнюються; Епохальність епохи; Неабиякий талант; Яскравий приклад; Скромність таланту; Рятівник; Взаєморучка; Феномен; Сенсаційні новини; Субординація.

Т. 10. – Черкаси : Сіяч, 2000. – 32 с. – Зміст : Мозаїзми; Перший сніг; Секс-міна.

Т. 11. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 32 с. – Зміст : Пошуки істини...; Інвестиція; Гост; Вибір; Хода; Ази гігієни; Дуєт; Золоте яєчко; Заповіт; Голос; Весняна ідилія, або Кожному своє; "Воно"; Розкручуємо і нарощуємо (або Санітари незалежності).

Т. 12. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 32 с. – Зміст : Дикі курочки.

Т. 13. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 36 с. – Зміст : Батьківщина-мати кличе; Знаєш-понімаєш (або Іронічні бувальщини, записані від дядька Гриця); Така платформа; На халяву; Сучасне бачення; Як були ми молоді; Мовознавець; Приватизація; Переваги; Зелена маса; Загадка; Діагноз; Уява; Другорядні справи.

Т. 14. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 40 с. – Зміст : Українська правниця; Гарант, або Як утворюються партії; Пальне.

Т. 15. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 40с. – Зміст : Острів; Гора; Із циклу "Ну, епоха!"; Чапаєв і Анька; Знай наших!

Т. 16. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 28 с. – Зміст : Повітряна гімнастика : поема самоіронічна до сліз. Ч.1.

Т. 17. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 28 с. – Зміст : Повітряна гімнастика : поема самоіронічна до сліз. Ч.2.

Т. 18. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 44 с. – Зміст : Такий характер; Куркотавр; Динаміка; Золота рибка; Кредит; Втихомирився.

Т. 19. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 40 с. – Зміст : Святий дух; Що робити?; Трістан та Ізольда – 2; Жанна; Метафора; Чекання.

Т. 20. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 40 с. – Зміст : Нікудишня екологія, або Діалог над проваллям; Русло; Мойсей; Місія; Колегія; Нове мислення; Потрібна кондиція; Споглядати... і милуватись; Допекло; Трактат; Архітектори і виконроби, або Круті хлопці на марші; Сверблячка.

Т. 21. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 27 с. – Зміст : Політична каша; Зрілість і твердість; Усмішка любові; Весна; Літо; Осінь; З ранку до вечора.

Т. 22. – Черкаси : Сіяч, 2001. – 32 с. – Зміст : Іскри мисливського вогнища; Відкриття полювання; Півтори “качки”; Качине око; Фермер; Ефект; Чортівня; Русалочка.

Т. 23. – Черкаси : Сіяч, 2003. – 32 с. – Зміст : Самоврядування; Думайте, куме, думайте; Пора й нам ... за ноги братись!; Васько Грім; Посмішка правди; Грунт; Кліпи; Висновки.

Т. 24. – Черкаси : Сіяч, 2004. – 24 с. – Зміст : Приватизація; Дисертація, або Короткий курс Всесвітньої історії; Яблуко від яблуні; “Ідеальний чоловік”; Стерво рогате; Халява; Іронічна мозаїка; 0,50; Талант; Догана; Золоті стегенця.

Т. 25. – Черкаси : Сіяч, 2004. – 24 с. – Зміст : Чим закінчилося; Мое прагнення стати комуністом; Гімн; Екстремальна ситуація; Іронічна мозаїка.

Т. 26-27. – Черкаси : Сіяч, 2004. – 36 с. – Зміст : “Спи, Чигирине...”.

2000

*199. **Пір'я** [Текст] : вибр. ірон. проза : в 15 т. / Сергій Носань. – Черкаси: Сіяч, 2000. – Т. 1-15.

200. **Член** [Текст] : [ірон. проза] / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 2000. – 18 трав. – С. 7.

2001

201. **Українська правиця; Гарант, або Як утворюються партії** [Текст] : [ірон. проза] / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 2001. – 29 берез. – С. 8.

2002

202. **Самоврядування** [Текст] : ірон. проза / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 2002. – 20 черв. – С. 9.

2004

203. **Усмішка любові; Святий дух; Золоті стегенця** [Текст] : [ірон. проза] / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 2004. – Вип. 2. – С. 308-313.

2005

204. **Батьківщина-мати кличе; Качине око; Русалочка** [Текст] : [гуморист.-сатир. проза із сер. “Характерники з Гречаників”] / Сергій Носань // Перепустка в безсмертя: антол. гумору Черкащини / упоряд. А. Горбівненко. – Черкаси, 2005. – С. 262 – [270].

2008

205. **Диваківці, або Котигорошко і Понтій Пілат з Холодного Яру** [Текст] : укр. нар. казк. роман / Сергій Носань; вступ. сл. авт. – [Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2008]. – 444 с. : ілюстр.

Драматичні твори

1990

206. **По схрещених мечях**, або Остання ніч з життя поета Василя Симоненка [Текст] : [фрагм. з однойм. поет. драми-феєрії] / Сергій Носань; передм. ред. // Молодь Черкащини. – 1990. – 1-7 січ. (№1). – С. 4.

207. **Те саме** // Черкас. правда. – 1990. – 23 січ.

1991

208. **Жорна** [Текст] : [фрагм. з драми про останній день з життя Василя Симоненка] / С. Носань; передм. ред. // Черкас. край. – 1991. – 13 груд.

1992

209. **Жорна** [Текст] : урив. з драми / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 24 січ. – С. 6.

210. **Те саме** // Черкас. край. – 1992. – 11 серп.

1993

211. **Передсмертний монолог Івана Гонти** [Текст] : [урив. з поет. драми “Гонта”] / Сергій Носань // Черкаси. – 1993. – 21 трав. – С. 5.

1995

212. **І богом даний я народу** [Текст] : [урив. з іст.-героїч. драми “Судна ніч”] / Сергій Носань; передм. ред. // Тарасові джерела. – 1995. – 1 січ. – С. 2.

213. **Богдан Хмельницький** [Текст] : [фрагм. драми “Судна ніч”] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1995. – 1 лип. – С. 8.

1998

214. **Судна ніч** [Текст] : вибр. поет. драми / Сергій Носань. – Черкаси: Відлуння, 1998. – 344 с. – Зміст: Остання мить; Судна ніч; Мазепа; Моя любове, моя Мадонно!; Вигнанці.

Рец. : Захарченко, В. Наша гордість і наш біль негасимий [Текст] : роздуми над п'єсою Сергія Носаня “Богдан Хмельницький (Судна ніч)” / Василь Захарченко // Літ. Україна. – 1995. – 21 верес. – С. 2; Захарченко, В. Перед судом вічності [Текст] / Василь Захарченко // Носань С. Судна ніч. – Черкаси, 1998. – С. [5-14].

2000

215. **Монолог Богдана Хмельницького** з історико-героїчної драми “Судна ніч” : [буклет] // Сергій Носань. – Черкаси : [б. в.], 2000. – 1 арк. – (Шкільна антологія Шевченкового краю).

2001

216. **Монолог Богдана Хмельницького** [Текст] : [з драми “Судна ніч”] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2001. – 26 січ. – С. 1.

2002

217. **По схрещених мечях**, або Остання ніч з життя поета Василя Симоненка [Текст] / Сергій Носань // Про витязя слово : рядки поетичної Симоненкіани / уклад. В. Поліщук. – Черкаси, 2002. – С. 66-68.

2003

218. **Носань, С.** Мерехлюндія [Текст] : [п'єса] / Сергій Носань, Петро Линовицький; [упоряд. С. Носань, Л. Туменко. – Черкаси : [б. в., 2003?]. – 32 с.

2004

219. **Монолог** [Текст] : [п'єси] : у 2 т. / Сергій Носань. – Черкаси : Брама-Україна, 2004.

Т. 1 : Летаргічний сон. – 384 с. – Зміст : Летаргічний сон (або “І мене в сім’ї великій...”); Монолог; Гонта; Агнець; “Й життя, і сльози, і любов”.

Т. 2 : І на оновленій землі.... – 240 с. – Зміст : І на оновленій землі...; Рубіж; Вечеря; Пампушка; Здорові будьте!

Рец.: Жулинський, М. Заради гармонії в природі та в людській душі [Текст] / Микола Жулинський // Носань С. Монолог : у 2 т. – Черкаси, 2004. – Т. 1. – С. 3 – [б].

2007

220. **Моя любове, моя Мадонно!** [Текст] : драм. етюд / Сергій Носань // Письменники Черкащини : вибр. твори : у 2 кн. – Черкаси, 2007. – Кн. 2. – С. 12-38.

2009

221. **Монолог Богдана Хмельницького** [Текст] : [урив. з іст.-героїч. драми “Судна ніч”] : [буклет] / Сергій Носань. – [Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2009?]. – 1 арк.

Публіцистичні твори

1972

222. **Носань, С.** Актив Олексія Євтушенка [Текст] : [про керуючого Кам’ян. відділенням бурякорадгоспу] / С. Носань, М. Стрижак // Сіл. вісті. – 1972. – 26 берез.

223. **Стрижак, М.** Учителька математики [Текст] : [про М.Р. Шаповал, Флярків. восьмиріч. школа Кам’ян. р-ну] / М. Стрижак, С. Носань // Сіл. вісті. – 1972. – 18 трав.

1973

224. **Важке колосся...** [Текст] : [про вчительку математики Флярків. школи Кам’ян. р-ну М.Р. Шаповал] / Сергій Носань // Рад. освіта. – 1973. – 7 берез.

225. **Носань, С.** Усім районам за великий хліб [Текст] : [з район. агр. наук.-теорет. конф. Черкас. р-ну] / С. Носань, М. Стрижак // Сіл. вісті. – 1973. – 6 верес.

226. **Носань, С.** Ініціативна бригада [Текст] : [про комс.–молодіжну бригаду доярок колгоспу “Іскра” Черкас. р-ну] / С. Носань, М. Стрижак // Сіл. вісті. – 1973. – 19 верес.

1976

227. **Миколина висхідна** [Текст] : нарис : [про слюсаря-складальника Кам’ян. машинобуд. з-ду М. Денисенка] / С. Носань // Молодь Черкащини. – 1976. – 15 трав.

228. **Щоб ми щасливі були** [Текст] : урив. із повісті “Жар-Птиця” / Сергій Носань // Молодь Черкащини. – 1976. – 29 трав.

1979

229. **Пір’їна з крила Жар-Птиці** [Текст] : [докум. повість] / Сергій Носань. – К. : Веселка, 1979. – 70 с. : ілюстр.

Рец.: Кагамлик, О. З крила Жар-Птиці [Текст] / О. Кагамлик // Молодь Черкащини. – 1979. – 13 груд.

1981

230. **Жар-Птиця родной землі** [Текст] : [о засл. мастере нар. творчества УССР М.К. Мухе] / С. Носань // Правда України. – 1981. – 11 авг.

1982

231. **“Переплочка діток годує”** [Текст] : нарис [про доярку колгоспу “30-річчя ВЛКСМ” Кам’ян. р-ну М.С. Гуржій] / С. Носань // Черкас. правда. – 1982. – 29 серп.

232. **Перше гасло** [Текст] : [докум. оповід.] / Сергій Носань; передм. ред. // Черкас. правда. – 1982. – 15 листоп.

В основі оповідання – подія, пам’ять про яку зберіг на все життя заслужений майстер народної творчості України М.К. Муха.

1983

233. **Горохівська, Г.** Щастя працювати чесно [Текст] : [розповідь телятниці колгоспу ім. Дзержинського Маньків. р-ну про свій жит. і труд. шлях] / записав С. Носань // Черкас. правда. – 1983. – 14 трав.

234. **Поклик голубої ниви** [Текст] : нарис : [про бригадира червонословід. ставк. риббригади Черкас. рибокомбінату М.І. Цибенка] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 10 лип.

235. **На крилах думок** [Текст] : нарис : [про зав. молочно-товар. фермою колгоспу с. Харківка Маньків. р-ну С.Г. Пушика] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1983. – 23 серп.

1985

236. **Дружина декабриста** [Текст] : Красноярські зустрічі : [образ жінки-подвижниці О.І. Давидової] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 26, 27 лют.

1986

237. **Любові світлої промінчик** [Текст] : [до 700-річчя м. Черкаси] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1986. – 2 верес.

1987

238. **На рідному порозі** [Текст] : [про голову колгоспу “Світанок” Кам’ян. р-ну В. Тетьору] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1987. – 19 груд.

1988

239. **Наша гордість, наша слава** [Текст] : [до 174-річчя з дня народж. Т.Г. Шевченка] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1988. – 12 трав.

240. **З уст народу** [Текст] : [пробл. розвитку укр. мови] / Сергій Носань // Рад. Україна. – 1988. – 15 черв.

241. **Духовні болі наші** [Текст] : [питання впорядкування пам'ят. місць, пов'яз. з життям і творчістю Т.Г. Шевченка, Черкас. обл.] / Сергій Носань // Рад. Україна. – 1988. – 30 жовт.

1989

242. **Геній правди** [Текст] : до 175-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка : [худож.-публіцист. нарис-есе] / С.Л. Носань. – К. : Знання, 1989. – 48 с. – (Сер. 6 “Література і мистецтво”; №3).

Рец.: Поліщук, Я. Пам'ять генія і сучасність [Текст] / Ярослав Поліщук // Молодь Черкащини. – 1989. – 7-13 серп. (№32). – С. 5-6.

243. **Перед Шевченком у поклоні** [Текст] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1989. – 26 січ. – С. 1.

244. **... І буде правда на землі** [Текст] : [урив. з худож.-публіцист. нарис-есе “Геній правди”, присвяч. Т.Г. Шевченкові] / Сергій Носань; передм. ред // Черкас. правда. – 1989. – 12 лют.

245. **“І повіє огонь новий...”** [Текст] : [створення Чигирин. іст.-культ. заповідника] / Сергій Носань // Сіл. обрії. – 1989. – №8. – С. 20-22.

*246. **Святиня наша – мова** [Текст] / С. Носань // Черкас. правда. – 1989. – 21 жовт.

1990

247. **Наше духовне обличчя** [Текст] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 18 лют. – С. 4-5.

1991

248. **“Ой, Дніпро, Дніпро!..”** [Текст] : [докум. повість-есе] / С.Л. Носань. – К. : Знання, 1991. – 48 с. – (Сер. 9 “Земля і люди”; №7).

Рец. : Єременко, М. Чорний птах покари [Текст] : роздуми над книжкою земляка / М. Єременко // Черкаси. – 1992. – 8 трав.

249. **Притча про хліб** [Текст] : [пам'яті протоієрея Олександра Меня] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 29 берез.

1992

250. **Вистояти, не втратити віри!** [Текст] : [інтерв'ю з секретарем обл. орг. СПУ С.Л. Носанем] / записав Віталій Бас // Черкас. край. – 1992. – 23 трав.

251. **Шоу на могилі** [Текст] : роздуми письменника / Сергій Носань // Черкаси. – 1992. – 26 черв.; 3, 10 лип.

Полемічні письменницькі роздуми про політично-моральне й духовне обличчя нашого життя, про його окремі взвичасні факти і проблеми.

1994

252. **“Огонь новий”** [Текст] : [Шевченкова подорож до Холод. Яру, 1845 р.] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1994. – 10 берез. – С. 2.

1995

253. **Невже** : “Раби, підніжки, грязь Москви...”? [Текст] : відкритий лист керівникам міста й області, всім громадянам Шевченкового краю : [відгук на суд. процес над письм. В. Захарченком] / Сергій Носань // Літ.Україна. – 1995. – 13 квіт. – С. 1.

254. **Те саме** // Черкаси. – 1995. – 7 квіт. – С. 2.

255. **“Злоначинающих спини... і братолюбіє пошли”** [Текст] : [суд над письм. В. Захарченком та бюрократ. завади в обл.] / Сергій Носань // Черкаси. – 1995. – 26 трав. – С. 2, 7.

256. **Ностальгія** [Текст] : [публіцистика] / Сергій Носань // Київ. – 1995. – №4/5. – С. 16-18.

1996

257. **Щербань, Г.Ф.** “Материнську любов гарячу і твоєї душі красу” [Текст] : [бесіда з матір’ю поета В. Симоненка Г.Ф. Щербань] / записав Сергій Носань // Літ. Україна. – 1996. – 11 січ. – С. 3.

258. **Наша національна культура** – виживе, вистійть! [Текст] / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 1996. – Вип. 5. – С. 93-96.

1998

259. **Господарі нив голубих** [Текст] : нарис, [присвяч. рибацкам Іркліїв. АТ “Прогрес”] / С.Л. Носань. – Черкаси : Ірена, 1998. – 38 с.

260. **Мер** [Текст] : [публіцист. нарис про мера м. Черкаси В. Олійника] / С. Носань // Місто. – 1998. – 9 лип. – С. 3.

1999

261. **Коріння болю і любові** [Текст] : [відкриття пам’ятника Б. Хмельницькому в м. Черкаси] / Сергій Носань // Уряд. кур’єр. – 1999. – 16 січ. – С. 12-13.

262. **“Єдинодумліє подай і братолюбіє пошли”** [Текст] : [до Дня соборності України] / Сергій Носань // Нова Доба. – 1999. – 21 січ. – С. 1, 3.

263. **Цвіт нації в чужинницькому рабстві** [Текст] : [депортація українців до Німеччини в період гітлерів. фашизму] / Сергій Носань // Нова Доба. – 1999. – 9 лют. – С. 4-5. – Зміст: “Мені кати не обрубали крила”; Розіп’ятий фашизмом.

2000

264. **Собори душ людських** [Текст] : [роздуми письм. про безцінні скарби духовності] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2000. – 23 берез. – С. 3.

265. **Мозгова, В.** І “упоительно”, і “отвратительно”, (або Ностальгія по колбі) [Текст] : [погляд письм. щодо гостроти і незалежності суджень журналістів “Молодіжки”] : [за матеріалами бесіди з С. Носанем] / Валентина Мозгова // Молодь Черкащини. – 2000. – 2 листоп. – С. 12.

2001

266. **Не дамо зганьбити Україну** [Текст] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2001. – 26 січ. – С. 1.

2005

267. **Пір’їна з крила Жар-Птиці** [Текст] : повість / Сергій Носань. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2005. – 72 с. : ілюстр.

Твір присвячений заслуженому майстру народної творчості України – Макару Корнійовичу Мусі.

2006

268. **“Ой, Дніпро, Дніпро!..”** [Текст] : докум. повість-есе / Сергій Носань. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2006. – 72 с.

Роздуми над долею Дніпра, над матеріальними і духовними втратами, зумовленими так званими рукотворними морями в Україні, і, зокрема, Кременчуцьким.

2007

269. **Мельниченко, В.М.** 50 пісенних літ [Текст] / В.М. Мельниченко, С.Л. Носань. – Черкаси : Вертикаль, 2007. – 56 с. : фотогр.

Історія створення Черкаського народного хору.

2008

270. **“Ой, Дніпро, Дніпро!..”** [Текст] : повість-реквієм / Сергій Носань; вступ. сл. авт. // Дніпро. – 2008. – №5/6. – С. 75-109.

Літературно-критичні нариси

1985

271. **Астаф'єв, В.** Віктор Астаф'єв : “Писати треба правдиво” [Текст] : [інтерв'ю з письмен.] / спілкувався Сергій Носань // Літ. Україна. – 1985. – 21 лют. – С. 4-5.

272. **Те саме** // У затінку сонця. – Черкаси, 2007. – С. 40-49.

273. **Астаф'єв, В.** Рукою зігрітий хліб; Кров'ю полита книжка; Який непривітний ранок; Гра; Мені ще багато чого подобається [Текст] : [мініатюри з кн. “Затеси”] / Віктор Астаф'єв; авториз. пер. з рос. С. Носаня // Черкас. правда. – 1985. – 17 берез.

274. **Крила його душі** [Текст] : [із спогадів про письм. Г.М. Тютюнника] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 13, 16 лип.

275. **Те саме** // У затінку сонця. – Черкаси, 2007. – С. 50-58.

1986

276. **Василеві Захарченку – 50** [Текст] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1986. – 16 січ. – С. 5.

277. **Жить болями и тревогами народа** [Текст] : штрихи к портрету Виктора Астафьева / Сергей Носань // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. заведениях УССР. – 1986. – № 4. – С. 56-63.

1988

278. **Миколі Негоді – 60** [Текст] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1988. – 14 січ. – С. 4.

*279. **Те саме** // Черкас. правда. – 1988. – 8 січ.

280. **Живе життя** [Текст] : [худож. майстерність письм. В.П. Астаф'єва] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1988. – 20 берез.

1989

281. **Слово ніжне, слово мужнє** [Текст] : [про творч. вечір поета Ф. Моргуна, Черкаси] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1989. – 10 черв.

1990

282. **Круті перевали життя** [Текст] : [міркування про поетич. слово Ф. Моргуна] / С. Носань // Черкас. правда. – 1990. – 16 лют.

283. **Витязеві правди** [Текст] : [пам'яті В. Симоненка] / Сергій Носань // Сіл. вісті. – 1990. – 2 трав.

284. **Джерело, що живить серце** [Текст] : [роздуми над творчістю М. Негоди] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1990. – 19 жовт.

1991

285. **“Святого ранку ремесло”** [Текст] : [відгук на кн. Н. Віргуш “Спіралі часу”] / Сергій Носань // Черкас. край. – 1991. – 7 трав.

1995

286. **Анкета “ЛУ”** [Текст] : [письм. про стан укр. л-ри та творч. задуми : відповіді на запитання газ.] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1995. – 30 листоп. – С. 2.

1998

287. **Бути поетом–громадянином** – і залишатися просто жінкою [Текст] : [багатобарвність поетич. обдарування Л. Тараненко] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 1998. – 8 жовт. – С. 4.

1999

288. **“Очі божевільно голубі”**, або Штрих до портрету Василя Симоненка, зроблений ним самим [Текст] / Сергій Носань // Нова Доба. – 1999. – 6 січ. – С. 9.

289. **Захарченко, В.** Роман у газеті [Текст] : [про літ. справи] : [інтерв'ю з укр. письм. В. Захарченко] / провів Сергій Носань // Літ. Україна. – 1999. – 4 листоп. – С. 5.

2000

290. **“Живу не лише за себе...”** [Текст] : духовний портрет Василя Симоненка, написаний ним самим / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2000. – 6 квіт. – С. 1, 6.

291. **І друг, і вчитель** [Текст] : [зв'язки рос. письм. В. Астаф'єва та С. Носаня] / Сергій Носань // Нова альтернатива. – 2000. – 9 трав. – С. 7.

2006

292. **“Нема людській душі на світі супокою...”** [Текст] : [відгук на кн. В. Сироватського “Вогонь останньої свічі”] / Сергій Носань // Холод. Яр. – Черкаси, 2006. – Вип. 2. – С. 240-244.

2007

293. **Знову – “Вся влада Радам!?”** [Текст] : [про однойм. кн. С. Стеценка] / Сергій Носань // Літ. Україна. – 2007. – 17 трав. – С. 6.

2008

294. **Енергетика слова** [Текст] : роздуми над прочитаним [“Щоденники” О. Гончара] : [есеї] / Сергій Носань. – Черкаси: [Чабаненко Ю.А.], 2008. – 28 с.

Твори для дітей

1974

*295. **Карафонька** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Барвінок. – 1974. – №8. – С. 14.

1976

*296. **Нічний злодій** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Барвінок. – 1976. – №3. – С. 20-21.

*297. **Оленка** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Барвінок. – 1976. – №10. – С. 14-15.

1977

*298. **Чисті плеса** [Текст] : повість / Сергій Носань ; [іл. В. Журавель]. – К. : Веселка, 1977. – 103 с.

Рец.: Білоус, Г. Чайки на баркасах [Текст] / Г. Білоус // Черкас. правда. – 1977. – 8 квіт.

299. **Оленка** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Сіл. вісті. – 1977. – 6 верес.

*300. **Остання двійка** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Мій учитель: збірка / упоряд. О. Єфімов; [іл. В. Євдокименко]. – К., 1977.

1978

*301. **Міст на озері** [Текст] : оповідання / Сергій Носань; іл. О. Прахова // Піонерія. – 1978. – №1. – С. 10-11.

1979

302. **Етюди** [Текст] / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1979. – 25 лип. – Зміст: Мудра книга; Нічна казка; Соснівочка.

1981

*303. **Сонячний ранок** [Текст] : оповідання / С. Носань. – К. : Веселка, 1981. – 84 с.

Рец.: Фролова, М. Сонячний ранок [Текст] / Майя Фролова // Черкас. правда. – 1982. – 3 лют.

*304. **Перше гасло** [Текст] : оповідання / Сергій Носань; вступ. замітка авт.; мал. О. Бичка // Піонерія. – 1981. – № 11. – С. 12-16.

1985

305. **Карафонька** [Текст] : оповідання / Сергій Носань // Черкас. правда. – 1985. – 8 січ.

306. **Остання двійка** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Веселка : антол. укр. л-ри для дітей: в 3 т. – К., 1985. – Т. 3 : Твори радянського періоду: проза / упоряд. Б.Й. Чайковський. – С. 664 – [666].

1989

*307. **Сонячний ранок** [Текст] : повість, оповід. / Сергій Носань; передм. А. Костецького; мал. О. Філіпенко. – К. : Веселка, 1989. – 151 с. : ілюстр.

1994

*308. **Старик–роковик**; Ялинка; Несподівана зустріч [Текст] : [оповідання] / С. Носань // Первоцвіт : читанка для 1 кл. триріч. почат. шк. – К. , 1994.

1997

309. **Казочки для Кирилка** [Текст] / Сергій Носань; вступ. замітка ред. // Спільна справа. – 1997. – №3. – С. 60-61. – Зміст : Таємниця; Чарівна зірочка.

2002

310. **Береза сумує і плаче**; Дружна сімейка; Соснівочка; Мудра книга [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Поліщук В. Гілочка : посіб.–хрестоматія. – Черкаси, 2002. – С. 213 – [216].

2005

311. **Мудра книга**; Соснівочка; Дружна сімейка; Береза сумує і плаче [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Дивосвіт “Веселки” : антол. л-ри для дітей та юнац. : в 3 т. – К., 2005. – Т. 3: Українська література. – С. 391-393.

2006

312. **Казки для Кирилка** [Текст] / Сергій Носань; вступ. замітка авт. – Черкаси: [Чабаненко Ю.А.], 2006. – 148 с.: ілюстр. – Зміст: Кирилкова оселя; Дуже серйозна проблема; Злодії, або Таткова наука; Гостя; Сюрприз; Однотумці; Заблудько; Як подружили павучок Якусь і бджілка Софійка; Чим пахнуть волоті очерету; Велика подорож маленького кораблика; Вуж Невдаха; Цілющі ліки; Гостини в бджолиній сім'ї; Гроза; Осина облога; Кошовий; Ластів'ята; Лелечата потрапляють у біду; Вужик Невдаха – метеоролог; Юрчина дума; Шука–Розбійниця; Козацький вулик; Таємниця; Чарівна Зірочка; Дурненські горобчики; Остання двійка; Потаємна комірчина; Родовід; Перші кроки; Дощик і Кирилко; Розмова; Карасі; Удача.

313. **Сонячний ранок** [Текст] : повість, оповід. / Сергій Носань; вступ. ст. А. Костецького. – Черкаси : [Чабаненко Ю.А.], 2006. – 151 с. : ілюстр. – Зміст: День блакитної весни; Джмелик; Мудра книга; Суничний день; Ласун; Мамина тополя; Соснівочка; Чиї сліди; Несподівана зустріч; Конвалії; Дружна сімейка; Береза сумує і плаче; Обрій; Казочка джерельця; Несміливець у чорних чобітках; Пташина любов; Зазнайкуватий хміль; Хитре болото; Прикра допитливість; Краплинка; Як верба красноперів вудила; Сховався; Потаємна комірчина; Малюнок; Сиві терни; Золоті човники; Червона Шапочка; Дика грушка; Калинові кущики; Провчили; Ялинки; Слово: оповідання; Чисті плеса: повість.

*314. **Остання двійка** [Текст] : [оповідання] / Сергій Носань // Веселий струмочок: хрестоматія позакл. читання: 4 кл. / упоряд. Л. Гребенькова; худож. М. Єфімова. – Х., 2006.

2008

*315. **Чарівний ліс** [Текст] : [вірші, оповід.] / С. Носань. – Х. : ЛТД, 2008. – 63 с.

*316. **Зазнайкуватий хміль** [Текст] : [казка] / С. Носань // Ключик до Країни знань: хрестоматія для позакл. читання: 1-5 кл. / худож. А.М. Далбуз. – Донецьк, 2008.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

До покажчика включені прізвища авторів, укладачів та всі імена, які згадуються в анотаціях та текстах видань

- Астаф'єв В.П. 142, 271-273,
(277, 280, 291)
Бас В. 56, 250
Білоус Г. 298
Бичок О. 304
Бондаренко Л. 38
Василенко М. 90
Віргуш Н. (285)
Гавришкевич В. 3
Гонта І. (211, 219)
Гончар О. (294)
Горбівненко А. 204
Горохівська Г. 233
Гребенькова Л. 314
Громадський В. 1
Гуржій М.С. (231)
Давидов В.Л. (91, 97, 100, 135,
141)
Давидова О.І. (91, 100, 135,
141, 236)
Далбуз А.М. 316
Демченко Л.Т. 42
Денисенко М. (227)
Дончик В. 56-57
Дробний І. 40
Дупак В. 20
Євдокименко В. 300
Євтушенко О. (222)
Єременко М. 16, 248
Єршов В. 90
Єфімов О. 300
Єфімова М. 314
Жулинський М. 10, 138, 219
Журавель В. 298
Заруба І. 50
Захарченко В. 17, 25, 27-29,
214, (253-255, 276), 289
Зіменков Ю. 24
Кагамлик О. 229
Казарян А. (144)
Карабутенко І. 54
Коваль В.К. 6
Кодлюк Я. 9
Коропенко А. 26
Костецький А. 41, 307, 313
Кудря Г. (146)
Лавріненко Л. 76
Линовицький П. 21, 34, 57, 65,
218
Мазепа (214)
Мезенцев О. 57
Мельниченко В.М. 269
Мень О. (249)
Мозгова В. 30, 265
Моргун Ф. (281-282)
Муха М.К. (228-230, 232, 267)
Негода М. 13-14, (278-279, 284)
Овчар П. 22
Одинцова Г. 9
Олійник В. (260)
Онопенко В. 131, 136
Павловська В.П. 6

Павлюк В. 32
Пахаренко В. 76
Петренко Г.І. 23
Плющ В. 12
Поліщук В. 23, 37, 177, 217,
310
Поліщук Я. 242
Положій В. 65
Порубльова Г. 39
Прахова О. 301
Пушик С.Г. (235)
Пушкін О.С. (60)
Романенко А. 19
Рочинь-Ангелова М. 120
Сахаров А.Д. (150)
Сергієнко Г.Я. 141
Симоненко В. (206-210, 217,
283, 288, 290)
Сироватський В. 140, (292)
Стеценко С. (293)
Стрижак М. 222-223, 225-226
Суховершко Г.В. 7
Суховецький М. 65
Таран К. 35
Тараненко Л. (287)
Тетьора В. (238)
Томіленко С.А. 7
Туменко Л. 15, 18, 218
Тютюнник Г. (142, 274-275)
Фащенко В. 56
Філіпенко О. 307
Фролова М. 303
Хемінгуей Е. (95)
Хмельницький Б. (212-216,
221, 261)

Цибенко М.І. (234)
Чайковський Б.Й. 5, 306
Шаповал М.Р. (223-224)
Шевченко Т.Г. (151, 156, 219,
239, 241-244, 252)
Шолудько О. 11
Щербань Г.Ф. (154, 177), 257

ПОКАЖЧИК ПЕРЕГЛЯНУТИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Газети

Голос України
Ділова Черкащина
Літературна Україна
Литературная газета
Місто
Молодь Черкащини
Нова альтернатива
Нова Доба
Правда України
Радянська освіта
Радянська Україна
Село і люди
Серп і Молот
Сільські вісті
Тарасові джерела
Трудова слава
Урядовий кур'єр
Черкаси
Черкаська правда
Черкаський край
Черкаський кур'єр

Журнали

Барвінок
Вітчизна
Дніпро
Жовтень
Знамя
Київ
Піонерія
Ранок
Русский язык и литература в
средних учебных заведениях
УССР
Сільські обрії
Спільна справа
Україна
Хлібороб України
Холодний Яр

ЗМІСТ

Від укладача	3
Захарченко В.І. “Перед судом вічності”	5
Більшого щастя немає, як бути з народом	19
Кредо Сергія Носаня	19
“... мудра й зірка душа!”	21
Слово про Сергія Носаня	21
Література про Сергія Носаня	25
Твори Сергія Носаня	29
Прозові твори	29
Поетичні твори	40
Гумористичні та сатиричні твори	44
Драматичні твори	50
Публіцистичні твори	52
Літературно-критичні нариси	59
Твори для дітей	61
Іменний покажчик	65
Покажчик переглянутих періодичних видань	67